

Corsanummer : BV26.0078

Datum vergadering : 24 juni 2026

Aanwezig in de raadszaal

Commissieleden

Leefbaar 3B : Terry Duivesteijn, Marjolein Gielis, Johan Philippens,
Bart van Hal, Uranus Raufi
CDA : Jan-Willem van den Beukel, Ed van der Knaap,
Alexander Kuipers, Terence Buitendijk
VVD : Bart van Wanroij, Sue van de Giessen, Yash Anroedh
WIJ Lansingerland : Mark Bik, Ton Jansen, Bianca Boonstra
D66 : Erik Jonker, Berry Kriesels, Wouter van Noort
PRO : Manon van Splunter, Sonnie Biharie, Nanno Scheringa
ChristenUnie : Arjen Hofman, Bram Oostdijk

Burgemeester : Rik van der Linden

Wethouders : Michiel Muis

Voorzitter : Brecht Weerheijm

Commissiegriffier : Lianne van den Houten

Afwezig

Voorzitter : Alexander Kuipers

Leefbaar 3B : Marjolein Gielis

WIJ Lansingerland : Masja Kemper

CDA : Alexander Kuipers

1. Opening en mededelingen voorzitter

De voorzitter: Goedenavond, het is 20.00 uur, we gaan starten met de tweede reguliere commissie AB-vergadering sinds de verkiezingen. Ik vervang vanavond uw vaste voorzitter, hopelijk gaat dat allemaal goed. Fijn dat u er allemaal bent, ook namens de commissiegriffier heet ik u van harte welkom. Commissieleden, inwoners, ambtenaren, mensen die meekijken via de webcast, burgemeester, college, van harte welkom.

2. Inspreker(s)

De voorzitter: Dan gaan we maar meteen naar agendapunt 2 van de agenda, dat zijn de insprekers. Er heeft zich één inspreker gemeld. U heeft vijf minuten voor uw inspraak. Ik zou willen zeggen, gaat uw gang. U moet even op het knopje van de microfoon duwen, rechts onderin. Hij doet het nog steeds niet. Nu staat hij aan, geweldig. Gaat uw gang.

Inspreker: Een aantal van u kent mij al, twaalf jaar raadlidmaatschap. Ik ken de klappen van de zweep. Ik spreek dan ook vanavond in vanuit bezorgde inwoners Bleiswijk. Dank dat ik vanavond mag inspreken. Ik sta hier vanavond niet namens een organisatie, maar als betrokken inwoner van Bleiswijk die zich grote zorgen maakt over de leefbaarheid in onze dorpskern. De afgelopen jaren zijn er herhaaldelijk signalen afgegeven over overlast in verschillende locaties in Bleiswijk. Een deel daarvan heeft inmiddels de media gehaald. Onder andere de woningen van 3B. Maar de zorgen beperken zich helaas niet tot één straat, één woning of één dossier. Bewoners noemen de Witte de Withstraat, Zeeheldenbuurt, speelvoorzieningen bij de Gruttostraat. Kijk naar de parkeergarage bij de Jumbo. Bewoners boven die garage klagen al meer dan tien jaar over overlast. Er is sprake van vervuiling, dealactiviteiten, urineren en zelfs ontlasting in de openbare ruimte. En zelfs in de ruimte waar men weg moet komen. Ondertussen blijft de verantwoordelijkheid tussen partijen heen en weer bewegen. De ene partij wijst naar de ander, terwijl bewoners vooral willen weten, wie lost dit probleem op? Het blijft helaas niet beperkt tot die garage. Kijk naar ons Monumentenplein in Bleiswijk, omgeving van de avondsupermarkt. Een plek die historisch en uitnodigend hoort te zijn. Maar wat is de realiteit van vandaag? Zorgmedewerkers uit De Tuinen die na een loodzware avonddienst op de fiets naar huis willen, voelen zich daar simpelweg niet meer prettig. Ze worden geconfronteerd met groepen onguire types die het plein claimen met een intimiderende sfeer tot gevolg. Het kan toch niet zo zijn dat mensen die voor onze gemeenschap zorgen moeten omrijden, omdat ze zich op een centraal plein in Bleiswijk onveilig voelen. Hetzelfde zie ik terug bij andere vormen van overlast. Geschreeuw in de vroege ochtend, vernielingen en overlast door groepen jongeren. Zegt men er wat van, dan heeft men midden in de nacht eieren tegen de ramen. Maar het meest schokkende, voorzitter, is het drugsgerelateerde afval op onze speelplekken. We zijn inmiddels in Bleiswijk beland op het punt dat docenten 's ochtends eerst de speelpleinen waar ze buiten de school graag gebruik van maken moeten inspecteren en schoonmaken, puur om te voorkomen dat jongere kinderen verdwaalde snoepjes van de grond oprapen en doorslikken. En het blijft niet op één speelplek. Onlangs deed een bezorgde opa nog melding van drugsoverlast op het Margrietplantsoen waar zelfs een injectienaald werd gevonden. Dat dit dagelijkse realiteit is in onze dorpskern en onze woonwijken tast het veiligheidsgevoel fundamenteel aan. Voorzitter, we vragen niet om nieuwe regels. De instrumenten en de APV zijn er al. De harde realiteit is dat de wil om te handhaven er is, maar dat het ons simpelweg ontbreekt aan capaciteit. Onze boa's kunnen met de huidige formatie niet overal tegelijk zijn. En daarom moeten we groter denken. Verkeersveiligheid en leefbaarheid zijn regionale prioriteiten. Ik roep dan ook het gemeentebestuur en de politieke partijen in deze raad op om een krachtige vuist te maken richting Provinciale Staten van Zuid-Holland. Lansingerland moet het initiatief nemen om te lobbyen voor een provinciaal boa-fonds. Laat de provincie financieel bijspringen, zodat gemeenten zoals de onze extra handhavingscapaciteit kunnen inkopen om de rust en veiligheid in onze dorpskernen structureel terug te brengen. Lansingerland staat niet alleen in de verandering van deze maatschappij. Ik wil afsluiten met een gedachte van Lao Tzu. Een reis van duizend mijl begint met één stap. Voorzitter, veel bewoners hebben deze stap al gezet. Zij hebben gemeld, gesprekken gevoerd en aandacht gevraagd. Nu is het aan de raad, aan het gemeentebestuur en aan de provincie om de volgende stappen zichtbaar te maken. Dank voor uw luisterend oor.

De voorzitter: Dank u wel. Keurig binnen de tijd. Zijn er vanuit de commissie verhelderende vragen aan de inspreker? Ik zie als eerst de heer Van der Knaap.

De heer Van der Knaap: Voorzitter, dank. Inpreker, ook dank voor de inbreng van alle argumenten. De nood is hoog, zo blijkt. Ik kan melden, morgenavond, vanwege dezelfde ideeën die bij u leven en de omstandigheden die daartoe aanzetten, hebben wij

morgenavond een avond belegd met de winkeliers van Bleiswijk, van de Dorpsstraat, en een aantal partijen om te kijken, om eens te ventileren met elkaar ...

De voorzitter: Mijnheer Van der Knaap, wat is uw vraag specifiek, buiten deze aankondiging?

De heer Van der Knaap: Sorry, een mededeling, voorzitter, dat wij morgenavond in het verlengde van de inbreng ...

De voorzitter: Ik snap dat u, gezien de inspraak, het even wilde melden. Het is er natuurlijk niet helemaal het forum voor, maar goed, het is warm buiten. Ik zag ook de heer Anroedh met een vraag. Mijnheer Anroedh.

De heer Anroedh: Dank, voorzitter. Dank ook, inspreker, voor het inspreken. Terechte zorgen, denk ik ook. Wat ik hoor in uw inspreektekst is dat u aangeeft dat de bewoners regelmatig meldingen doen al van deze situatie. Heeft u nou de indruk dat het probleem vooral ligt bij dat er onvoldoende handhaving werkt op dit moment? Of denkt u dat het vooral fout gaat bij de communicatie wat er nou met de melding gebeurt nadat die gedaan is?

Inspreker: Het is denk ik een en-en verhaal. Er zijn verhalen dat bijvoorbeeld iemand zegt van, ik bel, maar dan komen ze met luid loeiende sirenes aanzetten en de jeugd is dan al foetsie. Dan heb je weinig stukken om daarmee bezig te zijn. Het is zo dat er, deze week is er een gesprek geweest met de Jumbo-eigenaar. Daar is gesproken over het feit dat de VvE verantwoordelijk is, Jumbo verantwoordelijk is, gemeente verantwoordelijk is. We zijn heerlijk aan het pingpongen. Maar ondertussen ligt de nooduitgang nog steeds vol met allerlei troep. Er wordt gepoept, er wordt geplast en er wordt wiet gerookt. En er wordt niks opgelost. Als ik dan zelf, ik ken iemand toevallig van dichtbij die zegt, Edith, ik ben er gewoon helemaal klaar mee. Ze zegt, ik zie niet meer in waarom ik nog iets inbreng, want er gebeurt gewoon niks. Ik heb dan zelf iemand die op een school werkt, dat is een dochter van mij en ze zegt, mam, ik moet gewoon echt dingen rapen. Margrietplantsoen idem dito, daar is gewoon een bewoner van de Tuin van Rembrandt naar mij toegekomen. Hij zegt, Edith, waar kan ik dit melden? Want er ligt gewoon een naald, terwijl ik met mijn kleinkind aan het spelen ben. Zo zijn het gewoon continu dingen. En het is niet één inwoner. Vandaar ook dat ik zeg, ik snap ook dat de ondernemers reageren. Want de ondernemers zijn op dit moment ook al bezig met veel meer camera's neer te hangen. Ze zeggen, je wilt niet weten. Ik kom van mijn moeder, vanuit De Tuinen, kom ik bewust voor, achter, terug omdat ik na achten niet meer over het plein durf te gaan. Ik heb nu van andere mensen vooral benoemd, omdat ik zeg, het gaat niet om mij. Maar dat je de zorg moet loslaten, omdat de jeugd of de asociale het dorp overnemen, sorry, maar dan zijn we echt op de verkeerde weg.

De voorzitter: Anderen met vragen? Mijnheer Duivesteijn.

De heer Duivesteijn: Dank u wel, voorzitter. Dank u wel inspreker. U had het in uw inspraaktekst over Provinciale Staten. Wat voor vuist moesten we maken richting Provinciale Staten? Kunt u dat verhelderen?

Inspreker: Ja, dat kan ik verhelderen. Provinciale Staten kan een fonds oprichten. En vanuit dat fonds ... Als u de krant heeft gelezen vandaag, dan heeft u gezien dat Provinciale zowaar vanuit het ministerie eindelijk de centen krijgt die het nodig heeft. Want het schijnt jarenlang geweest te zijn dat ZH te weinig heeft gekregen. Vanaf 2027 zit er weer wat in het potje. Nou ben ik als liberaal niet degene die zegt, je moet gelijk dat geld uitgeven. Maar ik denk dat het heel mooi is als je wilt voorkomen, dat je een fonds laat oprichten

door PS. Want PS gaat ook over veiligheid en over mobiliteit en dergelijke. De veiligheid op straat, maar ook de veiligheid in de dorpen. En kan daar steun in aanbieden. Op dat moment kun je een fonds aanvragen. En het enige wat je hoeft te doen is dat zij budgetteren, dat zij budget aan jullie geven. En zo kan je één of twee boa's weer extra inzetten.

De voorzitter: Heeft u een vervolgvraag of een nieuwe vraag? Mijnheer Duivesteijn, een vervolgvraag.

De heer Duivesteijn: Dank voor de toelichting. Zou u wellicht dat via de griffie naar de raad willen toesturen, dat fonds, en die informatie in het krantenartikel?

Inspreker: We gaan alles voorbereiden voor de eerstkomende raad, denk ik.

De voorzitter: Ik zag ook nog de heer Hofman met een vraag.

De heer Hofman: Even ter verheldering. U had het over jeugd die overlast veroorzaakt. U had het er ook over dat de overlast al een jaar of tien speelt. Nou wilde ik dat ik voor eeuwig jong bleef. Maar in tien jaar is het waarschijnlijk niet dezelfde jeugd. Is dit een bekende groep? Hoe zit dit?

Inspreker: Het is een groep die heus wel zal wisselen. We hebben vorig jaar natuurlijk ook het kamp gehad wat ook al jaren speelt, waarin natuurlijk ook jeugd bezig is geweest. Dat zal een wisselende groep zijn. Alleen het is ook een groep die op dit moment, ook naar ouderen toe met name, gewoon op een zodanige manier reageert. Op het moment dat jij aangeeft, je mag hier niet ballen of wat dan ook en je krijgt dit naar je toe als bejaarde, dan kan ik me voorstellen dat je daar ook niet vrolijk van wordt. Vandaar dat ik zeg, volgens mij moet je echt aan de voorkant meer met dit soort groepen in actie gaan. Het enige wat ik aan jullie wil meegeven, ik weet niet meer zover hoe dat zit, maar we hadden voorheen, toen mijn kinderen jeugd waren, hadden we een jeugdhonk. En volgens mij is dat op dit moment dicht. Maar hou mij ten goede. Ik denk dat de heer Duivesteijn dat misschien ook wel beter weet of dat wel of niet dicht is.

De voorzitter: Dank u wel. Nog een laatste keer voor de heer Van den Beukel.

De heer Van den Beukel: Dank, voorzitter. Ook even benieuwd of u iets van activiteit ziet van buurtpreventie in Lansingerland, om ook bij dit vraagstuk betrokken te zijn? Die zijn gestart, maar ik heb nog geen scherp beeld van waar ze actief zijn in Lansingerland. Komt dat bekend voor?

Inspreker: Ik heb het gevoel dat ze zeker sinds het stoppen gebeurd is, bij ons zeker, in de Zeeheldenbuurt, totaal niet zichtbaar zijn.

De voorzitter: Kijk ik nog voor een laatste keer. Ik zie geen microfoontjes meer oplichten. Dank u wel voor uw inspraak. En u gaat het artikel doorsturen naar de raad. Dat is fijn. Dan gaan we door naar agendapunt 3. Maar voordat ik dat doe, zou ik even willen vragen of iedereen zijn pasje in de microfoon kan steken. Ik mis nog een paar mensen op het scherm. Anders wilt u zo meteen gaan praten en dan kan dat niet. Dat maakt de vergadering wel weer soepel.

3. Vaststelling verslag vorige vergadering

De voorzitter: Agendapunt 3. Dan zijn we bij de vaststelling van het verslag van de vorige vergadering. Daar zijn geen opmerkingen op binnengekomen. Ik neem aan dat we dat verslag kunnen vaststellen. Tenzij iemand opeens in de microfoon klimt. Dat is mooi, dan stellen we dat hiermee vast.

4. Vaststelling agenda en inventarisatie rondvragen

De voorzitter: Dan het vaststellen van de agenda. Kunnen we de agenda vaststellen zoals die er ligt? Ook daar zie ik niks over. Dan de inventarisatie van de rondvragen. Er heeft zich volgens mij een rondvraag aangemeld. U mag hem heel kort toelichten waar hij over gaat. Mijnheer Van der Knaap.

De heer Van der Knaap: Voorzitter, dank. De rondvraag ligt in het verlengde van wat nu net is aangevoerd ook wat betreft onveiligheid. Het gaat met name over de overlast situatie Rottebanbrug Rottekade tussen Rotterdam en Bergschenhoek. De inleiding en situatie zal ik even ...

De voorzitter: Hij komt zo meteen aan het einde van de vergadering terug. Het is alleen even nu dat u hem kort introduceert, zodat mensen weten dat hij nog langskomt en het thema zo meteen. Voor de rest zijn er geen rondvragen aangemeld. Nee? Mooi.

5. Besprekpunten

5.a Doelmatigheidsonderzoek 2026 Evaluatie toetsingskader Eneco-reserve - ingebracht door het college

De voorzitter: Dan gaan we door naar agendapunt 5. Dat zijn de besprekpunten. Daar hebben we er vanavond drie van. Allereerst agendapunt 5.a, doelmatigheidsonderzoek over evaluatie toetsingskader Eneco-reserve. Dat is een besprekpunt dat is ingebracht door het college. In de begrotingsraad van november vorig jaar heeft de raad een motie aangenomen waarin gevraagd werd, verzocht werd, om het toetsingskader van de Eneco-reserve te evalueren en te kijken of de gestelde doelen wel zijn gehouden en of dat effectief is gebeurd. We hebben dat kader toen als raad vastgesteld na de verkoop van de aandelen van Eneco. Dit onderzoek is inmiddels uitgevoerd via een doelmatigheids- en doeltreffendheidsonderzoek en de resultaten zijn aan de raad aangeboden. In de evaluatie worden verschillende scenario's aangegeven aan de raad van hoe de Eneco-gelden ingezet kunnen worden in de toekomst. Het college vraagt de commissie om het debat hierover te voeren en om een keuze voor de scenario's te maken. De keuze wordt vervolgens verwerkt in de begroting 2027. Dat is wat in november weer bij u terugkomt. Het college heeft zelf ook een voorkeur aangegeven voor scenario 2.b en 3. Maar we zijn natuurlijk vooral benieuwd naar de mening over de scenario's van de commissie. Wie mag ik als eerste het woord geven? Dat is de heer Scheringa.

Eerste termijn

De heer Scheringa: Dank u wel, voorzitter. De fractie PRO Lansingerland is natuurlijk blij met de Eneco-reserve. Het biedt extra voorzieningen, kansen en verbeteringen voor onze inwoners. Het is ook niet bedoeld naar ons idee om structurele lasten te verzachten en dergelijke. Ik had de brief gelezen. Ik zie, scenario 2.b en 3 geeft het college voorkeur aan. Dat komt een beetje vreemd op me over, want ze lijken mij toch wel enigszins onverenigbaar. Een keuze lijkt mij hier handiger. 2.b is geld budgettair labelen en 3.b is ongeoormerkt in de algemene reserve. Dat lijken me 2 aparte dingen. Als ik dan mag zeggen waar wij voor kiezen, wij kiezen voor scenario 3 in deze. Het nadeel van minder controle en

het opdrogen van de bestemmingreserve in Eneco, dat lijkt ons wel onder controle. Uiteindelijk blijft de raad budgetrecht houden en besluit ook waar het geld heen gaat. Dat is niet anders. En er stond bij scenario 3 ook, geld is administratief te labelen. Dat wel duidelijk is wat uiteindelijk de Eneco-reserve was. Het is eventueel weer aan te vullen vanuit de grex, zoals ook bij het IHP voorgesteld is. De nadelen zijn wat ons betreft enigszins onder controle. Dan komen we bij de voordelen. We zien op zich wel voordelen in de verbetering van de leencapaciteit van de gemeente. We gaan er vanuit dat dan ook lage rentes en kosten daarbij horen. Het biedt ook flexibiliteit in de keuze van hoe we het geld willen inzetten voor de goede keuze die we willen maken. En dat geeft een betere, snellere benutting van het geld. Het is al 6 jaar dat we het hebben en het staat er nog steeds voor de helft ongeveer. Het is natuurlijk al een stuk uitgegeven, maar er is nog 60 miljoen over. Het lijkt uiteindelijk, inflatie maakt alles vanzelf minder. Het lijkt ons handig dat we het dan in enigszins deze manier kunnen gaan gebruiken. Uiteraard voor goede zaken. Dat was onze eerste termijn. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Voordat u afrondt, krijgt u nog een interruptie van de heer Van den Beukel.

De heer Van den Beukel: Ik probeer even in alle scherpheid te begrijpen wat de fractie van PRO Lansingerland nou precies beoogt. Ik hoor u zeggen, scenario 3. Scenario 3, volgens het evaluatierapport van BMC, is ongeoormerkt in de algemene reserve. Althans, zo lezen wij dat. Ik hoor u vervolgens wel zeggen, we kiezen voor scenario 3 en tegelijkertijd hebben we geen zorg dat we de grip erop verliezen. Wilt u nou wel een aparte reservering Eneco, aparte label Eneco-reserve binnen de algemene reserve aanhouden? Of wilt u daarvan af? Allebei is valide, maar ik wil het wel even scherp hebben.

De voorzitter: Mijnheer Scheringa.

De heer Scheringa: Wij willen scenario 3. Want in het BMC-rapport staat ook bij de alternatieven van scenario 3, transparante vastlegging. De tekst heb ik niet helemaal hier direct. U zult het zelf ook gelezen hebben. Volgens mij is het nog steeds te zeggen om daar een administratief oormerk aan dit geld te geven. In de algemene reserve kan je nog steeds zeggen, dit 68 miljoen deel, dit was de Eneco-reserve. En als je daar geld aan uitgeeft, dan kan je zeggen, ik wil dat daar uithalen of uit het algemene deel. In die zin verandert de dekking niet. Het geeft alleen veel flexibiliteit. En in tegenstelling tot scenario 2.b, dan moeten we van tevoren, als ik het goed begrepen heb, keuzes maken wat we waar willen hebben. Het lijkt ons minder flexibel en daarom kiezen wij voor scenario 3. Ik hoop dat dat het voor u verduidelijkt hoe wij daarover denken.

De voorzitter: Ik denk nog niet helemaal. Nog een keer, mijnheer Van den Beukel

De heer Van den Beukel: Voor een deel wel, dank. U wilt een vorm van labeling behouden, tegelijkertijd van tevoren geen plan hebben met hoe het besteed zou worden. Heeft u ook een idee bij het proces hoe dan het bestuur tot besteding gaat komen?

De voorzitter: Mijnheer Scheringa.

De heer Scheringa: Volgens mij is het plan zoals we al ons geld uitgeven. We kunnen daar nog steeds iets van ... We hebben nu een framework, of hoe noem je dat, een raamwerk. Maar dat blijkt in de praktijk ook niet te functioneren. We kunnen natuurlijk dat geld blijven uitgeven naar het idee van dat raamwerk. In ieder geval niet wat wij voorstellen om er structurele lasten mee te dienen. Het moet wel iets incidentieels zijn wat toevoeging is aan de maatschappij voor onze burgers. En volgens mij zijn we daar allemaal zelf bij waar we dat dan uitgeven. Daar kunnen we zelf ook beslissen. Dat verandert op zich niet.

De voorzitter: Dan de heer Oostdijk voor de eerste termijn van de ChristenUnie.

De heer Oostdijk: Voorzitter, dank u wel. Voorzitter, er is onderzoek gedaan naar de effectiviteit van het toetsingskader Eneco-reserve in relatie tot de gekozen doelen. En het blijkt dat dit kader niet effectief is als sturingsmiddel. In het rapport van BMC wordt vervolgens niet expliciet voorgesteld, of ik heb het niet goed gelezen, om het toetsingskader af te schaffen. Maar er worden wel een viertal scenario's voorgesteld over hoe om te gaan met de resterende Eneco-reserve. Dat zijn volgens ons twee verschillende grootheden, dat maakt het een beetje verwarrend. Maar uiteindelijk gaat het er natuurlijk wel om, hoe willen we omgaan met de Eneco-reserve? Het college heeft voorkeur voor scenario 2.b en 3, maar nergens is te lezen waarom het college die voorkeur heeft. Dat is jammer en ook vooral onhandig, want nu moeten we zelf een beetje gissen wat de reden is. Misschien kan het college alsnog zo meteen in de eerste termijn daar wat toelichting op geven. Voorzitter, wat doen we met de Eneco-reserve? Ik moest denken aan de situatie dat je via een erfenis of via een loterij ineens een groot bedrag op je rekening krijgt gestort. Wat zou je daarmee doen? Ik denk dat de meeste mensen daar toch een speciale bestemming voor willen zoeken. Iets bijzonders. Een verre reis of de aankoop van een nieuwe auto. Of mensen weten het nog niet zo goed, en het bedrag blijft vervolgens lange tijd op de spaarrekening staan. Voorzitter, bij de Eneco-reserve hebben we een beetje datzelfde gevoel gehad, denk ik. Ineens zo'n enorm bedrag. Daar moeten we iets bijzonders mee doen en niet zomaar gebruiken voor de gewone reguliere uitgaven. Tegelijkertijd hebben we, denk ik, de lat ook wel erg hoog gelegd met de eis van iconische projecten. En dat blijkt volgens ons wel uit het feit dat hier in de afgelopen periode geen voorstellen voor zijn ingediend. Wat doen we dan met die reserve? Tot nu toe is het geld uit deze reserve wat ons betreft wel degelijk ook aan nuttige doelen in onze gemeente besteedt. En natuurlijk kunnen we onszelf dan de vraag stellen, waarom nog steeds het bedrag apart houden en waarom niet gewoon lekker toevoegen aan de algemene reserve? Voorzitter, uiteindelijk gaat onze voorkeur er toch naar uit om het bedrag nog steeds apart te houden in een bestemmingsreserve. En dan gaat onze voorkeur uit naar scenario 2.a. Door te kiezen voor het apart houden doen we wat ons betreft het meest recht aan hoe het ooit is bedoeld. Dan is scenario 2.a wat ons betreft een mooie bestemming. Het geeft de mogelijkheid om bij alle investeringen die we doen als groeigemeente ook echt te gaan voor kwaliteit. Kwaliteit die voor langere termijn en hopelijk zelfs voor meerdere generaties meegaat. En daarmee komen we dicht in de buurt van de oorspronkelijke bedoeling. Scenario 2.b heeft niet onze voorkeur. We denken dat het dan toch weer ingewikkeld gaat worden om te bepalen welke thema's dan de voorkeur zouden moeten krijgen en of bepaalde uitgaven dan wel of niet onder dat thema vallen. Onze voorkeur gaat dan uit naar kwalitatief hoogwaardige investeringen in woningbouw, mobiliteit, maatschappelijke voorzieningen die nut opleveren voor de langere termijn. Voorzitter, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Bik.

De heer Bik: Dank u wel, voorzitter. Fijn dat u vanavond in ons midden bent in deze commissie als vervanger. WIJ Lansingerland heeft altijd gezegd dat de beschikbare Eneco-gelden verstandig moeten worden geïnvesteerd. In ons verkiezingsprogramma staat letterlijk, de beschikbare Eneco-gelden zo spoedig mogelijk verstandig investeren om het verschil te maken met het oog op de toekomst. Dit om deze gelden niet verder te laten verdampen. Niet oppotten en niet eindeloos procedures bespreken, maar investeren in de toekomst van Lansingerland. Dat is het idee. Dit moet ook zichtbaar zijn in onze dorpen en wijken. Het onderzoek laat zien dat het huidige toetsingskader zijn doel heeft gehad, maar in de praktijk niet meer werkt zoals bedoeld is. Daardoor dreigt de discussie vooral over het instrument te gaan en niet over waar we dan met die tientallen miljoenen wat we daarvoor

willen bereiken voor onze inwoners. Voor WIJ Lansingerland staat daarom centraal dat het resterende circa 68 miljoen aan bedrag zichtbaar en doelgericht wordt ingezet voor maatschappelijke opgaven die onze inwoners dagelijks raken. De fractie van WIJ Lansingerland ziet meer in een thematische reservering waarbij de raad vooraf maatschappelijke doelen vaststelt. Denk dan inderdaad daarbij aan voorzieningen, bereikbaarheid, sport, onderwijs en bijvoorbeeld ontmoetingsplekken voor onze jeugd. Zo houden we de regie en houden we het zichtbaar en zorgen we dat de opbrengst uiteindelijk terechtkomt waar de inwoners het merken. We spreken daarom onze voorkeur uit voor variant 2.b. Ik sluit me ook helemaal aan bij wat eerder door PRO Lansingerland was gezegd en door D66. Wel benieuwd naar de variëteit in keuze die door het college wordt voorgelegd in de keuze tussen 2.b en 3, die toch wel erg van elkaar verschillen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Ik neem aan dat u overigens verwees naar de fractie van de ChristenUnie. De heer Scheringa, dat was nog een interruptie op het randje. De heer Scheringa nog met de interruptie.

De heer Scheringa: Dank u wel. Ik vroeg me af of, mijnheer Bik, als u voor 2.b gaat, heeft u dan ook een idee van hoe we dan die budgetten moeten vaststellen? Doen we dat eenmalig? Blijft dat elke keer ter discussie? Daar worstel ik zelf een beetje mee met 2.b. Maar aangezien het uw voorkeur is, heeft u misschien daar een antwoord op?

De voorzitter: Mijnheer Bik.

De heer Bik: Dat is een terechte vraag van de heer Scheringa. Ik heb daar ook niet het hele beeld bij hoe dat proces er dadelijk moet gaan uitzien. Ik hoop dat het nieuwe college ons daar helemaal mee aan de hand gaat nemen. Maar ik heb wel het idee, als je doet wat je deed, dan krijg je wat je kreeg. We moeten iets gaan doen om verandering te gaan aanbrengen in de manier waarop we tegen die Eneco-gelden aankijken. Daarin lijkt 2.b in deze vorm onze voorkeur te hebben.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Oostdijk ook nog met een interruptie. Mijnheer Oostdijk.

De heer Oostdijk: Nog net op de valreep, voorzitter. Dank u wel. Wij zaten in de voorbereiding wel een beetje met de vraag, wat is nu precies het verschil tussen 2.a en 2.b? Dat lijkt best wel op elkaar. En in uw motivering dacht ik van, dat lijkt op wat ik zei over 2.a, maar u komt toch uit bij 2.b. Hoe ziet u het verschil tussen die twee?

De heer Bik: Dat is een goede vraag van de heer van de ChristenUnie. Excuus voor de vorige verspreking. Vooral de beschrijving van het thematische, dat geeft nog wel wat ruimte om te bewegen in waar je heen wilt. Je geeft een bepaalde richting, maar binnen het domein of binnen het bepaalde thema geeft het ook wel alle ruimte om daarin keuzes te maken. En wat er net ook door de heer Scheringa van PRO werd gezegd, hoe we dat in de praktijk moeten gaan uitwerken, ik heb daar nog niet zo'n heel erg goed beeld bij. Maar het voelt gewoon en het spreekt en het ademt alsof het de richting is die wij voor ogen hebben. Dat we er in ieder geval over in gesprek gaan en dat we eindelijk eens een keer met elkaar een keuze gaan maken waar we dan slim het geld aan uit gaan geven.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zag net al de heer Van den Beukel voor zijn termijn of ook voor een interruptie? Termijn, gaat uw gang.

De heer Van den Beukel: Voorzitter, dank u wel. Voorzitter, allereerst veel dank aan het college voor het uitzetten van het onderzoek. Het onderzoek volgt op een motie ingediend door mijn partij, die raadsbreed werd gesteund, waarin we zeiden, laten we eens even de

balans opmaken. We zijn een aantal jaren op streek en zijn we nu de goede dingen aan het doen? Werkt het nu zoals we ooit beoogd hadden? De conclusie is glashelder. Het antwoord is nee. Het kader leidt niet tot initiatieven vanuit deze raad. Het leidt vooral tot, zoals het in de evaluatie staat, het financieren van projecten die toevallig oppoppen, in mijn woorden. Er staat bijvoorbeeld een integraal huisvestingsplan genoemd, scholenbouw. Dat doen we voortdurend, dat doen we over vijf jaar nog en voor tien jaar weer. Plots heb je een tekort en dan is het lastig in te passen in de begroting en vervolgens financieren we dat uit de Eneco-reserve. Het werkt niet zoals bedoeld. En dat is wel heel jammer, voorzitter. Daardoor dreigt iets wat we allemaal niet willen, hoor ik ook in de eerdere inbrengen, namelijk dat het gewoon met de knollen de pot ingaat. Dat we het beschouwen als reguliere algemene reserve, en niet als die bruidsschat die je inderdaad besteedt aan iets bijzonders, of die erfenis die je besteedt aan iets bijzonders. Ik proef consensus. En het dreigt, denk ik, nu als we niet oppassen te verzanden in wat is nou 2.a, wat is 2.b? Ik zie, het is belangrijk om daarover uit te spreken, ik zal er ook iets over zeggen, maar ik denk de rode draad die ik nu te horen en die wij ook als CDA voorstaan, dit is uniek geld. Dit is geld dat is opgespaard door de generaties voor ons. Met name tuinders, die hebben dit ooit geleid tot een heel groot aandeel in ooit het energiebedrijf. Dat werd vervolgens Stedin, dat hebben we verkocht. Eneco hebben we verkocht en vervolgens hebben we heel veel geld. Generaties hebben het opgebracht en daar moeten generaties na ons van gaan profiteren. Zo kijkt het CDA daarnaar. Nu is de vraag, wat is inderdaad het proces? En daar kun je in verzanden. Ik geef dat direct de collega, ik wil daarmee eens zijn. Je moet er niet te lang bij stilstaan, maar we moeten wel waarborgen aanbrengen, zodat het niet vervolgens weer wordt besteed aan het eerste volgende tekort op een grex bij Wolfend. Misschien hebben we daar mooiere ambities dan zou kunnen op basis van de grondexploitatie. Maar daar was het niet voor bedoeld, voor dat soort reguliere dingen. Mijn fractie heeft het goed overwogen en besproken en geconcludeerd, dit moet apart geld blijven. Apart geld in de zin van geoormerkt. Dat mag dan wel onderdeel uitmaken van de algemene reserve, maar het oormerk moet erop blijven. Onderdeel uitmaken van de algemene reserve, dat betekent dat je het mee kan rekenen voor je ratio's. Het is geld dat werkt als buffer, weerstandsvermogen, dat is allemaal prima. Maar het oormerk moet erop blijven. Hoe komen we vervolgens tot besteding? Het blijkt moeilijk voor deze raad om dat soort grote initiatieven tot stand te brengen. Dat is geen verwijt, dat is een constatering denk ik van de laatste jaren. Ik denk dat de bal meer naar het college zou moeten om voorstellen te doen voor thematische reserveringen. En vervolgens op basis daarvan de raad een voorstel te doen, waar de raad wel de kaders bepaalt. Maar uiteindelijk die grote afweging, die zegt misschien wel, dit stuk gaat naar onderwijs, of naar mobiliteit, of naar groen. Ik denk dat daar een goed voorstel van moet komen van het college. Ook de complexiteit moet daarin terugkomen van het feit dat het uitgeven van deze middelen leidt tot een additionele financieringsbehoefte. Het geld staat op de plank, dat ligt op de plank, zo lijkt het. Maar feitelijk hebben we een liquiditeitsuitdaging als gemeente, daar hebben we het vorige keer over gehad. Ook dat moeten we wel meewegen in de timing van de investeringen en ook in de omvang van de investeringen. Misschien niet zo scherp als u het van ons gewend bent, dat we zeggen, het moet exact zus en zo. We willen de bal meer bij het college leggen. Je zou kunnen zeggen, het is 2.b. Want we verwachten voorstellen die thema's in zich hebben. En we verwachten dat het onderdeel maakt van de algemene reserve, maar wel geoormerkt. Dat is de lijn van het CDA. Dank u wel.

De voorzitter: Opnieuw op het randje nog een interruptie van de heer Scheringa. U bent erop uit om het de voorzitter lastig te maken vanavond, mijnheer Scheringa.

De heer Scheringa: Nee, mijnheer de voorzitter, ik wil graag de heer Van den Beukel netjes laten uitpraten. Ik had nog wel een vraag voor de heer Van den Beukel. U neigt het meest naar 2.b, maar 2.b is volgens mij ook het van tevoren labelen van geld. Maar ik begrijp dat

u dat niet ziet als labelen van geld, ook op thema's. Zoveel naar wonen, zoveel naar cultuur of sport, weet ik wat.

De voorzitter: Mijnheer Van den Beukel.

De heer Van den Beukel: Toch wel, voorzitter. Het is geen geheim dat CDA bijvoorbeeld sterk hecht aan het versterken van de groene buffer rond Lansingerland. Onze groengebieden in de kernen en buiten de kernen. Dat zou een grote investering vergen om die ambities te realiseren. Volgens mij ambities die overigens meer mensen in deze raad delen. Dat zou een thematische reservering kunnen zijn. En zo zijn er misschien wel meer denkbaar. Inderdaad heb je het dan toch over een globale denkrichting die de raad vaststelt. Niet op projectniveau, daar is veel schuifruimte daarbinnen. Maar wel een thematische richting voor een omvang van een budget.

De voorzitter: Dank u wel. Wie dan in eerste termijn? Mijnheer Jonker.

De heer Jonker: Dank u wel, voorzitter. Het voordeel van het aan het einde van de rit zitten is dat je niet meer zoveel te vertellen hebt. Ik heb al heel veel goede dingen gehoord van de collega's. Wat ik wil benadrukken, wat ook al door anderen is gezegd, is dat dit bijzonder geld is. Het is niet zomaar iets. Het is door onze inwoners opgebouwd, opgebracht via Eneco. Het is een aanzienlijk bedrag. Ik ken het tenminste van mijn eigen portemonnee, op het moment dat ik gewoon rücksichtslos 100 euro extra toevoeg aan mijn maandbudget en ik denk daar niet over na, dan is het aan het einde van de maand verdwenen. En dat denk ik in deze tijden ook met het Eneco-geld. Als we dat niet goed sturen, richten, dan verdwijnt het. Ook al gezien de situatie waar we als gemeente terechtkomen de komende jaren. Het zal alleen maar krappere en moeilijker worden. En wat is het dan fijn dat wij iets hebben waarmee we bijzondere andere dingen kunnen doen. Het zal je dan ook niet verbazen dat D66 wel kiest voor optie 2.b, de thematische optie. Ik hoorde wel goede opmerkingen van de collega's die dingen het college moet meenemen in de uitvoering. Hoe pak je dat proces nu beter aan dan het voorheen gegaan is. Dat is ook al genoemd in het rapport. Het is tot op heden niet zo goed gegaan, want we hebben nog 68 miljoen over. Hoe ga je komen tot de thema's? Hoe zorg je dat het een enigszins dwingend proces is? Zodat je niet weer hier na 2 jaar weer zit en zegt, we hadden wel thema's, maar het is weer niet gelukt of er is niks van de grond gekomen. Hoe kan je dat beter doen? Misschien kunnen we van andere gemeenten leren op dat vlak. Als laatste, D66 heeft voldoende thema's die we zouden kunnen aandragen. Wij zelf denken onder andere aan thema's zoals duurzaamheid, onderwijs, natuur en cultuur, een willekeurige opsomming. Maar je kunt ook aan andere onderwerpen denken. Ik zat ook al door te denken, maak het nou eens heel praktisch. Ik weet niet of iemand dat gelezen heeft, maar de TU Delft heeft een zogenaamde roestbatterij ontwikkeld. Die kunnen 4 dagen stroom leveren in de gemeente als er overschotten zijn. Ik dacht gelijk, een batterijpark met roestbatterijen achter het gemeentehuis en we kunnen een bijdrage leveren aan de energietransitie. Enigszins als grap, niet helemaal serieus. Maar het geeft aan dat er wel kansen liggen onder andere op het gebied van energietransitie en duurzaamheid. Ik hoop dat we daarmee ook in de nieuwe collegeperiode aan de slag kunnen.

De voorzitter: Dank u wel. Ik hoop wel dat de TU Delft iets doet qua marketing, want roestbatterij klinkt nou niet heel erg vertrouwend. Mijnheer Van den Beukel, nog een interruptie over de roestbatterij misschien?

De heer Van den Beukel: In het verlengde daarvan, de inbreng van de heer Jonker spreekt mij aan, onder andere het thema duurzaamheid. In het verleden was geopperd dat een

investering in het warmtenet primair particulier is, maar seculair ook wel publiek. Zou dat ook zo'n mogelijke bestemming kunnen zijn wat u betreft?

De voorzitter: Mijnheer Jonker.

De heer Jonker: Ik zou graag ja of nee zeggen, maar ik heb iets te weinig verstand van het onderwerp warmtenet om daar nu iets verstandigs over te zeggen. Ik doe dat even niet.

De voorzitter: Dank u wel. Wie nog meer in de eerste termijn? Mijnheer Duivesteijn.

De heer Duivesteijn: Dank u wel, voorzitter. Leefbaar 3B, staat in het programma, wil dat de Eneco-gelden ten goede van de samenleving komen en worden ingezet met een structureel, langdurig, financieel en/of maatschappelijk rendement. De verwachting was dat de raad en de samenleving zelf met initiatieven zouden komen voor dit geld, voor deze bruidsschat, zoals die genoemd is, om dat in te gaan zetten. Het doet ons daarom ook pijn, stelt ons ook een beetje teleur, dat er weinig tot geen initiatieven uit de gemeenschap en vanuit ons zelf zijn gekomen om de besteding van deze middelen aan te wenden. Maar we mogen dat onszelf ook al een beetje verwijten. Maar ik vind wel, laten we niet vooral nu ad hoc dingen verzinnen om dat geld maar uit te kunnen geven. Het feit is nu dat we een keuze moeten maken over de inzet van die gelden of hoe we dat geld gaan beheren. En voor ons is het in ieder geval van belang dat de verantwoording voor de bestemming vooraf plaatsvindt en dat het geld bestemd blijft waar we het eerder voor bedoeld hebben. Generaties overschrijdend, langdurig effect. Wat ons betreft kan dat prima als onderdeel van de algemene reserve. Volgens mij meer een boekhoudkundig kunstje waar we het over hebben of het nou een aparte reserve is of in de andere reserve zit. Als het maar gelabeld is, geoormerkt is en een duidelijk toetsingskader heeft, dan wel een vooraf goed gesteld doel. Welke scenario's dat dan zijn? Volgens mij is het een combinatie van 2.b en 3. Maar is er geen, volgens mij is het meer een 2.c. Dat is in principe de woordvoering. Voorzitter, laat ik het daarbij.

De voorzitter: Dank u wel. Nog een extra scenario erbij. Dat is altijd fijn. Dan heb ik als laatste nog volgens mij de heer Van Wanroij.

De heer Van Wanroij: Dank u wel, voorzitter. De VVD geeft er de voorkeur aan om vast te houden aan scenario 1. Focus op projecten met een maatschappelijk nut voor de lange termijn. We zijn aandeelhouder geweest van Eneco met een jaarlijks dividendrendement van ongeveer 2,5 procent. Dat rendement vloeide jaarlijks naar onze begroting en is vervangen door een eenmalige opbrengst, door ongeveer 137,6 miljoen. De raad heeft voor initiatieven om deze 137 miljoen aan te wenden een toetsingskader vastgesteld. In de praktijk heeft het college en de raad zich niet gehouden aan het toetsingskader. Zonder de discussies van de afgelopen jaren in detail inhoudelijk te gaan herhalen, weet iedereen hier in de zaal dat de boeterente, overschrijdingen op de kosten van huisvesting van scholen, investeringen in Stedin voor plannen in Utrecht, niet altijd langs de lat van het toetsingskader zijn gelegd. Het investeringsproject Casa Cadanza lijkt het meest in de buurt te komen van wat een iconisch beeld van een uniek generatie overschrijdend project met maatschappelijk nut, zou kunnen worden genoemd. Maar dit project is door het college met instemming van de vorige raad uitgevoerd zonder al te veel begrotingsdiscipline. Het start als een project van ongeveer 7 miljoen, zal binnenkort de 18 miljoen overschrijden. Het lijkt erop alsof je een soort huis gaat bouwen van 400.000 euro, en gaandeweg werd dat dan toch 1 miljoen euro. Ieder normaal mens had dit nooit zo uit de hand laten lopen. Sterker nog, ieder normaal mens had de bodem van de spaarpot al lang bereikt, al gaat het in Lansingerland de laatste tijd niet op een spaarpot, maar een leenpot. Maar wij als raad hebben dat laten gebeuren, want we hebben toch de Eneco-reserve, onze bruidsschat, dat

kunnen we toch uitgeven. Wat de VVD betreft is de Eneco-reserve op dit moment een onderdeel van ons weerstandsvermogen. Zoals te lezen was, in de begroting 2026 heeft de raad bij het vaststellen van de begroting 2024 de reserve Eneco-gelden voortaan als een onderdeel gemaakt van de beschikbare weerstandscapaciteit. De liquiditeit, voortvloeiend uit de Eneco-reserve, is aangewend om leningen van de gemeente af te lossen. Het niet aanwenden van de Eneco-reserve is voor de gemeente zo slecht nog niet. We hoeven minder te lenen en met de stijgende kosten van de rente, die nu al zijn effect heeft op de begroting, is het aanhouden van deze reserve op korte termijn het beste besluit dat we kunnen nemen.

De voorzitter: Op de valreep nog een interruptie van de heer Scheringa en de heer Bik. Maar we beginnen bij de heer Scheringa.

De heer Scheringa: Dank u wel, voorzitter. Als ik het even plat mag slaan, uw betoog, wilt u dan pleiten voor scenario 1 en dat we de Eneco-reserve helemaal niet gaan uitgeven, zodat we ook geen geld hoeven uit te geven of te lenen daarvoor?

De voorzitter: Mijnheer Van Wanroij.

De heer Van Wanroij: Op zichzelf is het gezien de liquiditeitspositie van de gemeente en de stijgende rentekosten niet eens zo slecht om pas op de plaats het geld niet onmiddellijk uit te geven. Inderdaad, dat zou ik zeggen. En het lijkt ook heel erg op het nummer drie noemen en dan vervolgens zeggen het speciaal te labelen. In die zin zit er niet zo ontzettend veel verschil tussen dat soort scenario's.

De voorzitter: Een kort vervolg van de heer Scheringa hierop, of toch niet? Nee. Dan de heer Bik.

De heer Bik: Dank u wel, voorzitter. Het begint een beetje op te vallen dat de VVD zo'n beetje bij elk punt hun frustratie over Casa Cadanza probeert voor het voetlicht te brengen. En dat lukt aardig. Maar voor de keuze van scenario 1, wat gaat er nu dan daadwerkelijk veranderen ten opzichte van hoe we het al deden? Wat gaan we nou anders doen?

De voorzitter: Mijnheer Van Wanroij.

De heer Van Wanroij: Op de korte termijn stelt de VVD niet voor iets anders te doen. We hebben een toetsingskader en het geld wordt effectief al aangewend om de rentelast van de lopende begroting, die staat negatief in de toekomst, om die te verlagen.

De voorzitter: Er zijn een viertal interrupties. Allereerst de heer Jonker.

De heer Jonker: Ik ben het toch even kwijt, want de Eneco-gelden waren niet bedoeld om de rentelasten te verlagen.

De voorzitter: Mijnheer Van Wanroij.

De heer Van Wanroij: Normaal gesproken hadden we een dividendrendement gehad van ongeveer 2,5 procent. Dat hebben we niet meer. We hebben iets op de bankrekening gehad. Maar tegelijkertijd hebben we ook veel leningen waarvan de rentelast stijgt. Effectief dekt het met Eneco-gelden aflossen van die leningen de rentelasten.

De voorzitter: De heer Jonker met nog een korte vervolgvraag.

De heer Jonker: Ik begrijp de financieel-technische uitleg, maar het gaat hier over het feit dat we met elkaar een doel hebben afgesproken voor gelden. En dat je dan niet kan zeggen, dat doel vergeten we even, want het is goed voor onze rente. Dat is niet volgens mij hoe het werkt.

De voorzitter: Mijnheer Van Wanroij.

De heer Van Wanroij: Ik kan mij voorstellen dat naar de toekomst toe de liquiditeitspositie van de gemeente verandert. Maar het kan natuurlijk ook zijn dat we met behoud van het toetsingskader gezamenlijk een investering vinden die op de lange termijn van maatschappelijk nut is. Meerdere generaties. Het hoeft niet per se iconisch te zijn wat de VVD betreft. We hebben aan Casa Cadanza, zoals de heer Bik zei, al icoon genoeg.

De voorzitter: U heeft overigens ook nog een tweede termijn, u kunt uw beschouwing op andere partijen ook bewaren voor uw tweede termijn. U hoeft niet allemaal op het laatste moment te interrumperen. Mijnheer Oostdijk nog met een interruptie.

De heer Oostdijk: Ik zat even te kauwen op wat de heer Van Wanroij zei tot twee keer toe. Ieder normaal mens had anders gehandeld. Wat mij betreft een verkeerde kwalificatie van de collegeleden en raadsleden die destijds betrokken zijn geweest bij de besluitvorming, met alles wat er omheen speelde. Wat mij betreft had dat anders gezegd kunnen worden. Bent u dat met mij eens?

De voorzitter: Mijnheer Van Wanroij.

De heer Van Wanroij: Het punt wat ik met de vergelijking wilde maken was dat als je een bepaald budget hebt, dat het op een gegeven moment ook op is. Omdat we altijd naar dit potje hebben gekeken, was het, volgens de VVD, voor ons in de besluiten die we hebben genomen als raad, kon het niet op. Iedere keer hebben we gezegd, doe er toch maar stoelen in, doe er toch maar een lift in. En laatst hebben we ook nog gezegd, het lijkt wel handig te zijn om er ook nog stroomaansluiting voor te regelen. Ik denk dat het een begroting is die uit de hand liep. Maar wij als gemeente hebben dat in het verleden vaker gedaan. Ik herinner mij nog een gemeentehuis dat volgens mij met 20 miljoen startte en 37 werd. We hebben er een handje van om dingen te laten ontsporen.

De voorzitter: Mijnheer Scheringa, heeft u echt nog een nieuwe vraag? Wel even de laatste in deze ronde, want we hebben nog een tweede termijn.

De heer Scheringa: Dank u wel, voorzitter. Ik vroeg me alleen af, want ik werd even getriggerd wat de heer Van Wanroij zei over scenario 1 en dat het dan meetelt voor de rentecapaciteit en dat soort dingen. Als je kijkt bij de nadelen van scenario 1, er staat gewoon een hek rondom de reserve, beperkte solvabiliteit en een leencapaciteit van de gemeente. Ik snap niet hoe de heer Van Wanroij denkt dat het dan wel voordelig is. Misschien dat hij dat nog even kan toelichten.

De voorzitter: Mijnheer Van Wanroij.

De heer Van Wanroij: Het geld staat op de rekening. We hebben wat leningen uitstaan en die hebben we met dat geld kunnen aflossen. Tegelijkertijd hebben we besloten dat we bij het weerstandsniveau rekenen. Ik denk dat wat er in dat verslag staat zal ongetwijfeld waar zijn. Maar mijns inziens behoort het tot het weerstandsvermogen en hebben we het gebruikt om af te lossen.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zie verder gelukkig geen interrupties meer. Dan komen we ook aan het einde van de eerste termijn van de commissie. We hebben even mee zitten turven. Gelukkig, ieder scenario is een keer genoemd. Er is zelfs een nieuw scenario bij bedacht. Dat is natuurlijk heerlijk voor het college om daar een reflectie op te geven. Ik geef het woord aan wethouder Muis, denk ik. Wethouder Muis.

Beantwoording college

De heer Muis: Dank. Normaal gesproken zou wethouder Fortuyn dat doen, maar die was hier gisteravond al en ik was er vanavond toch, zo lossen we dat op. We gaan denk ik niet helemaal terug. U heeft ook niet heel lang allemaal stilgestaan bij de evaluatie zelf. Wel hier en daar wat aangehaald, volgens mij gaat daar de discussie vanavond niet zozeer over. Het is allemaal uitgelegd wat de redenen waren en hoe het tot stand is gekomen. Soms kwam het vanuit voorstellen vanuit het college. Het kwam ook via een amendement vanuit de raad. Op verschillende manieren is het gelopen zoals het is gelopen. Achteraf kun je inderdaad evalueren en kijken of dat nou doel treft. Dat is niet altijd zo. Heeft ook mee te maken dat er inderdaad een relatief klein lijstje initiatieven gepasseerd is. En dan denk ik dat het handig is dat we even stilstaan bij de keuze van, de voorkeur, zullen we zeggen, van het college. Maar het is natuurlijk aan u als raad. En u heeft natuurlijk ook alle plussen en minnen gezien bij de verschillende scenario's. Ik ben het eens, hier en daar loopt het wel een beetje in elkaar over. Vandaar dat het ook 2.a en 2.b is en niet 1, 2, 3, 4. Maar ik begrijp heel goed uw zoektocht naar, waar doen we nou verstandig aan? Vandaar komen we ook politiek gezien op allerlei verschillende scenario's. Maar de heer Van den Beukel, dat schepte wel enig vertrouwen dat hij al daar wel een lijn in zag. Ik denk, hou dat vast. College stelt inderdaad voor thematische reservering en de bestemmingsreserve Eneco toevoegen aan de algemene reserve. Ik kan weer opnoemen waarom. Het heeft er natuurlijk mee te maken dat je, als je het alleen aan de algemene reserve toe zou voegen, dat je dan, wat u ook hier en daar heeft aangehaald, het unieke van dit budget, dat gaat dan verwateren. Het kan nog steeds aan de hand van voorstellen. Maar het belangrijkste is dat je ook bij 2.b zou na kunnen denken over een thematische reservering, over verschillende gelabelde budgetten voor die thema's. Omdat je dan zelf als raad, als geheel aan de voorkant regie hebt op waar dat aan besteed mag worden. Of een deel daarvan. En anders loop je inderdaad het risico dat het gebruikt wordt, inderdaad, ad hoc, wat hier al werd gezegd. Achteraf ad hoc of vooraf dat de raad richting geeft, discussie heeft, keuzes maakt. 3, dat is net al gezegd, daar zit ook inderdaad die flexibiliteit in. Ik denk ook met het oog op de begroting van volgend jaar en de jaren daarna, is het wellicht handig om enige flexibiliteit te creëren door dit toe te voegen aan de algemene reserve. Vandaar die keuze van dit huidige college. En een nieuw college kan er wellicht anders over denken, maar ik zal toch vooral u willen voorstellen, bedenk wat u gezamenlijk als raad, wat die rode lijn zou zijn. En volgens mij zit dat bij een aantal toch nog steeds op die combinatie. Ik hoor alleen eenmaal scenario 1. Ik snap dat enerzijds. Anderzijds is nu juist de ervaring dat die initiatieven niet komen. U kunt dan heel lang die pot bewaren. Maar volgens mij is het, dat is 1 keer genoemd. Het is aan u om elkaar verder daarin te overtuigen. Maar ik denk dat u er goed aan doet met elkaar om te kijken waar u wel uit kunt komen. En ik zie dat toch wel in 2.b en 3 bij de meeste partijen terugkomen. Volgens mij zijn er verder niet echt concrete vragen gesteld. Ik hoorde toevallig nog voorbij komen, was onderling, het voorstel van een warmtenet. Zoiets zou heel goed kunnen als je ervoor kiest een publiek warmtebedrijf op te richten en je wilt daar een substantieel bedrag instoppen. Dan zou dat wellicht een optie zijn. Zoiets zou ook kunnen. Het is volgens mij verder aan u. Hoe wilt u sturen op dit geld? Laat u het over aan een college om met voorstellen te komen? Daar wil ik het bij laten, voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we voor de tweede termijn van de commissie. Dan geef ik als eerst het woord aan de heer Scheringa. Ik wijs u er wel op dat u al een beetje krap in de tijd zit, dat u daar op let. Mijnheer Scheringa.

Tweede termijn

De heer Scheringa: Dank u wel, voorzitter. Er kan in een minuut veel gebeuren. Wij denken nog steeds dat scenario 3 de meeste flexibiliteit en voordeel biedt. De collega's gehoord hebbende denk ik dat het verschil met 2.b ook niet zo groot is. Alleen dat je dan op voorhand al gaat zeggen, we willen 20 miljoen in groen, 20 miljoen in cultuur en 20 miljoen in duurzaamheid. Wat gebeurt er over 4 jaar als 20 miljoen groen vol is, maar duurzaamheid helaas nog niet. Dan wil je misschien ook wel schuiven. Wat dat betreft denken wij, flexibiliteit is toch beter. Uiteindelijk zijn we er als raad ook zelf bij waar het geld naartoe gaat en wij willen dit ook, dat het verstandig uitgegeven wordt. Ik ben ook begonnen met te zeggen dat we heel blij zijn met dit geld, dat het niet voor structurele posten is en dat we het gewoon voor het algemeen nut moeten inzetten. Als dat 2.b is, ik denk dat we er uiteindelijk niet zo wakker van liggen, want het gaat toch goed terechtkomen. Maar wij denken flexibiliteit in de algemene reserve lijkt ons handiger, ook naar de toekomst toe voor de raad om ook aan het stuur te blijven. Als ik dan toch nog thema's mag noemen, dan zou ik toch graag de grondprijzen voor sociale woningbouw willen doen. Duurzaamheid en het warmtenet van de heer Jonker steunen wij ook van harte. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. U was net op tijd om uw initiatief nog even te doen in uw spreektijd. Fijn om te horen dat de heer Jonker het warmtenet gaat aanleggen. In tweede termijn, wie nog meer? Mijnheer Oostdijk van de ChristenUnie.

De heer Oostdijk: Dank u wel. Het klinkt voor mij een beetje als, waarom hebben we al die verschillende scenario's als het nog steeds gelabeld kan worden in de algemene reserve? En de heer Van den Beukel geeft dat aan, dat dat nog steeds kan. Hij heeft er ook een pleidooi voor gevoerd om dat vooral te doen om het bijzondere karakter te behouden. Tegelijkertijd hoor ik de wethouder zeggen, flexibiliteit in de begroting, gelet op de komende jaren. Dat klinkt voor mij als dat het toch niet zo speciaal wordt besteed. En dat het gaten kan dichten, maar misschien is dat mijn eigen invulling nu. Ik ben wel een beetje zoekende wat nu de juistheid hierin is. Wij blijven toch op het standpunt staan dat het goed is om het bijzondere karakter te blijven nadrukken. En 2.a, 2.b, dat zit een beetje bij elkaar. Maar we hebben wel bewust voor 2.a gekozen vanwege de omschrijving die in de notitie staat. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Bik, is dat voor uw termijn of voor een interruptie? Uw termijn.

De heer Bik: Dank u wel, voorzitter. Blijf bij ons standpunt dat we vinden dat de Eneco-gelden geen museumstuk moeten blijven, waar we met zijn allen naar kunnen kijken, achter een stuk glas, maar dat we er gewoon daadwerkelijk wat mee moeten gaan doen. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Van den Beukel, ook voor uw termijn.

De heer Van den Beukel: Voorzitter, dank u wel. Inderdaad, de rode draad zie ik nog steeds. En ik wil nog één ding slechts doen in mijn tweede termijn. Dat is kort reageren op de heer Oostdijk. Ik zie daar een bordje van de heer Hofman bij u staan. Ik kijk verkeerd. Over de meerwaarde financieel ook van het onderbrengen in de algemene reserve. Het gaat onder andere over de wens van deze raad om een stuk van je overschot van de ruimte in de

algemene reserve, wat boven je gemiddelde weerstandsvermogen uitgaat, te kunnen inzetten voor toekomstige tekorten. Dat is een virtuele boekhoudkundige keuze die deze raad volgens mij wil maken. En die keuze zou beperkt worden als je het laat staan in een aparte bestemmingsreserve. Dat zou één voordeel zijn van het toch onderbrengen en tegelijkertijd de labeling behouden. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Anderen die behoefte hebben aan een tweede termijn? Ik zie de heer Jonker nee schudden, maar de heer Duivesteijn nog wel.

De heer Duivesteijn: Dank u, voorzitter. Niet zozeer inhoudelijk, maar de eerste termijn horende moet me toch iets van het hart. Want de fractie van de VVD strooit met verwijten richting de oude raad, het college, met termen als geen normaal mens zou dat zo doen. Benoemd zelfs een slechte begrotingsdiscipline. Voorzitter, de VVD was zelf ook vijfkoppig onderdeel van die vorige raad. En zoals u weet heeft de raad het budgetrecht. De VVD stemde mee met de realisatie van Casa Cadanza, stemde voor het IHP en kwam bij geen enkele begrotingsraad met amendementen of voorstellen voor bezuinigingen. Ik hoop en doe een beroep op de VVD om deze periode toch wat constructiever op te gaan stellen. Want de financiële opgave is zeer groot en dan hebben we niet alleen verwijten nodig, maar ook actie. En verder sluit ik me aan bij het CDA.

De voorzitter: Dank u wel. Nog andere behoeften aan een tweede termijn? Mijnheer Van Wanroij.

De heer Van Wanroij: Begrotingsdiscipline is voor de VVD van heel groot belang. Dat was misschien in het verleden, toen het allemaal niet op kon, wat minder nodig dan naar de toekomst toe. Vandaar dat we voor deze conservatieve optie hebben gekozen. Je hoort in deze vergadering al van de verschillende partijen allerlei vormen van bestedingen. Lekker flexibel in drie, of we gaan vast thema's aansnijden, of er worden zelfs al opties genoemd om het nu onmiddellijk uit te gaan geven in de vorm van een warmtenet. Wij zijn iets conservatiever. We zien wat er financieel gaat gebeuren. We zien ook dat dat voor een groot deel wordt veroorzaakt door rentelasten. We missen het dividendrendement dat we hadden uit deze pot, die wij niet zien als een erfenis of iets dat we hebben gewonnen. Wij kiezen voor een enig conservatieve, meest geoormerkte variant. Dat is één. Dat biedt inderdaad niet die flexibiliteit om het surplus te berekenen op basis van de cumulatie van de algemene reserve en de Eneco. Maar tegelijkertijd geeft ons dat wel het weerstandsniveau dat relatief hoog is, zodat we misschien in de toekomst een andere beslissing zouden kunnen nemen, maar op de korte termijn niet aan dat geld hoeven te zitten.

De voorzitter: Dank u wel. Had een andere partij nog tweede termijn willen doen? Volgens mij niet. Kijken we nog naar het college. Een klein puntje nog van de heer Muis voor de tweede termijn van het college. Mijnheer Muis.

Beantwoording college

De heer Muis: Om inderdaad even te bevestigen wat net werd gezegd door de heer Oostdijk en de heer Van den Beukel over het labelen binnen die algemene reserve. Dat kan inderdaad, maar dat is dan, dan kijk je achteraf en 2.b is nou juist dat je vooraf zelf bepaalt waar het heen zou moeten. Dat is het verschil tussen 2.b en 3. Je kan het wel labelen, zodat je apart houdt waar is dit aan besteed. Tegelijkertijd, en dat is, voorzitter, wat de heer Van den Beukel zegt, dan stijgt dat surplus als je dat toevoegt aan die algemene reserve. En dan kun je dat structureel gebruiken in je begroting als dekking. Structureel, het is natuurlijk niet structureel, want als je dat structureel zou doen dan gaat

die pot natuurlijk leeg. Of in elk geval zover leeg dat je geen surplus meer hebt. Het is ook niet een heel duurzame manier van je begroting natuurlijk fixen. Dat wilde ik nog wel even meegeven in de overdracht richting volgende raad, raad is er al, maar college. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dat brengt ons dan aan het einde van dit agendapunt. Volgens mij heeft de commissie duidelijk richting meegegeven over deze pot. Al met her en der wat verschillende accenten en wat verschillende meningen bij partijen. Dit is vooral iets waar het nieuwe college straks mee aan de slag moet gaan. Ik zou vooral ook zeggen, u heeft nu een aantal reflex gedeeld. Neem dat ook vooral mee als dit straks bij de begroting terechtkomt. We doen altijd op het hele uur traditioneel even ons drie minuten wandelpauzetje. Omdat we nu net aan zo'n mooi einde van het agendapunt zijn, stel ik ook voor om dat nu alvast even te doen. Ik zie u zo meteen om 20.59 uur stipt bij het belletje weer terug. Tot zo meteen.

Schorsing

5.b Weerbaarheid - ingebracht door D66

De voorzitter: Dit belletje is nu al mijn favoriete instrument in deze raadzaal. Het is gevaarlijk dat u die aan mij hebt gegeven. We gaan verder met agendapunt 5.b. Dat is een bespreekpunt over het thema weerbaarheid, ingebracht door de fractie van D66. Dit bespreekpunt gaat over de weerbaarheid waarbij het gaat om ervoor te zorgen dat inwoners, wijken en bedrijven opgewassen zijn tegen crisis en noodsituaties zoals stroomuitval voor een periode van minimaal 72 uur, maar ook verder. De fractie van D66 heeft eerder technische vragen over dit onderwerp gesteld en hebben een aantal vragen voorbereid richting de commissie en aan het college. Ik geef hiervoor het woord aan de heer Kriesels van D66.

Eerste termijn

De heer Kriesels: Dank u, voorzitter. Ik dacht even dat u midzomer kerstfeest wilde inluiden met uw bel, maar toch niet. Bedankt ook overigens, mijn eerste keer deze raad. Voorzitter, D66 heeft het onderwerp weerbaarheid op de agenda geplaatst, omdat er naar ons inzicht een steeds dringender noodzaak is om inwoners voor te bereiden, als ook de gemeente en de maatschappelijke organisaties. Weerbaarheid is een breed onderwerp. Het gaat om de vraag hoe goed we als samenleving zijn voorbereid op verstoringen, sabotage, cyberaanvallen, langdurige stroomuitval, problemen met drinkwater, besmettingen, maar ook extreem weer, zoals we de afgelopen dagen mogen merken, of de uitval van communicatie. Denk bijvoorbeeld aan situaties waarin pinbetaling niet meer mogelijk is, mobiele netwerken uitvallen, kwetsbare inwoners geen hulp kunnen bereiken of drinkwater tijdelijk niet veilig beschikbaar is. Zulke situaties kunnen, zoals je kan voorstellen, grote gevolgen hebben voor de inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties van Lansingerland. Recent is er in Rotterdam Bloemhof geoefend met zogenaamde noodsteunpunten bij een scenario van langdurige stroomuitval. Daar werd zichtbaar hoe inwoners dat ervaren, maar ook hoe gemeenten, hulpdiensten en maatschappelijke organisaties elkaar wisten te vinden en kunnen op deze wijze ook oefenen met het praktisch delen van informatie en dergelijke. Daarbij gaat het in de media heel vaak over noodpakketten. Natuurlijk is dat ook relevant, maar voor D66 is weerbaarheid meer dan individuele voorbereiding alleen. Wij zouden graag willen zien een benadering waarin maatschappelijke betrokkenheid centraal staat. En stellen dan ook de vraag, hoe inwoners elkaar kunnen helpen bij een calamiteit? Waar kun je hulp verlenen? Waar kun je om hulp vragen? En welke rol mag daarbij van de gemeente worden verwacht? Ook willen wij zeker stellen dat de gemeente en ondersteunende organisaties goed zijn voorbereid en op elkaar

zijn ingespeeld. En graag willen we hierover met de commissie van gedachten wisselen om samen te verkennen welke stappen lokaal verstandig zijn per situatie. Daarbij ligt wat ons betreft samenwerking met buurtgemeenten zoals Pijnacker-Nootdorp en Zuidplas wat ons betreft voor de hand. Veel risico's houden immers niet op bij de gemeentegrenzen. Zoals genoemd zijn er een aantal vragen vooraf gedeeld aan de commissie en college en daar zouden we graag wat antwoorden willen zien.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik als eerst naar mevrouw Biharie van PRO.

Mevrouw Biharie: Dank, voorzitter. Ik ga voor onze fractie reageren op uw besprekspunt. Wij waarderen, PRO Lansingerland waardeert dat u deze heeft geagendeerd. Maar aan de voorkant wil ik al graag aan de heer Kriesels meegeven, ik ben ook heel benieuwd vanuit onze fractie wat uw antwoorden zijn. Maar dat komt misschien straks als u weer uw termijn heeft. Wat ons betreft, PRO Lansingerland, gezien de ontwikkelingen op het gebied van klimaatveranderingen, zoals deze dagen, netcongestieproblemen, geopolitieke ontwikkelingen, uitval digitale infrastructuur in onze gemeente, is het van belang dat we als gemeente proactief samen met Veiligheidsregio Rijnmond, maatschappelijke organisaties, ondernemers en onze inwoners ons hierin concreet en krachtig voorbereiden. De reactie van onze fractie op het besprekspunt van D66 is als volgt. Op punt 1. PRO Lansingerland vindt het belangrijk dat de weerbaarheid bij calamiteiten bij onze inwoners wordt versterkt. Gemeente Lansingerland heeft zorgplicht en verantwoordelijkheid hierin naar onze inwoners. Landelijk is er Denk Vooruit van de overheid en het noodpakket, maar het is goed om te kijken naar onze doelgroepen, onze wijken. Hoe kunnen we dat goed inrichten in Lansingerland? Als men aan de voorkant goed voorbereid en investeert en mocht er een calamiteit aandienen, dan zijn we met alle betrokkenen kunnen we dan daadkrachtiger ... Wacht, sorry, excuus. Dit is bij punt 2. Excuus. Bij punt 2 is ons antwoord vanuit fractie PRO Lansingerland, als men aan de voorkant goed voorbereid en investeert, mocht er een calamiteit aandienen, dat we dan met alle betrokken partijen daadkrachtig kunnen optreden. En belangrijk hierbij is dat we blijven samenwerken met veiligheidsregio Rijnmond en wat ik noemde, maatschappelijke organisaties, ondernemers en inwoners. Bij vraag 3 is wat de inwoners, hoe ze het beste kunnen geïnformeerd worden, is dat een goede communicatie. Dan denken wij vanuit een kaart met een vermelding van meldpunt, verzamellocaties, een loket met telefoonnummers, een stappenplan kan men op een kaart zetten van, wat kunnen de eerste minuten de inwoners zelf hier aan doen, en waar ligt de verantwoordelijkheid, wie is in lead? Als je dat preventief kan communiceren naar onze inwoners, dan kan dat ervoor zorgen dat de onrust bij een calamiteit kan verkleinen. En ik denk dat het een belangrijk aandachtspunt is als we dat met zijn allen mee zouden nemen. Punt 4, hoe kijken wij naar de grootschalige calamiteitsoefening? Ik heb kennis genomen ook van Rotterdam. Vorig jaar was ik met een collega van D66 ook al mee bezig, en we zouden dit jaar samen oppakken, vandaar mijn waardering. Ik denk dat het goed is, want de defensie oefent ook hier. En we kunnen afwachten in andere gemeenten, en dat is altijd goed, rondkijken, niet opnieuw het wiel uitvinden. In hoofdlijnen zijn er raakvlakken met de buurtgemeenten, maar ik denk dat het ook heel goed is voor onze inwoners, al is het maar één keer, goed oefenen, want dan weet je, als het op papier goed staat, als er een beleid is, dat het vaak ook in de uitvoering, dat er toch één en ander anders loopt. En we willen niet bij een grote calamiteit, dat we op dat moment ad hoc daarachter komen. Je kan niet alles voorkomen, maar van tevoren preventief oefenen, al is het maar eenmalig, ik denk dat er daar genoeg lessen uit getrokken kunnen worden. Daar wil ik het bij laten, voorzitter. Dank u wel voor nu.

De voorzitter: Dank u wel. Dan naar de heer Philippens van Leefbaar 3B.

De heer Philippens: Dank, voorzitter en ook dank aan de fractie van D66 voor het inbrengen van dit bespreekpunt. Het is een zeer belangrijk thema, maatschappelijke weerbaarheid, maar ook onze weerbaarheid als gemeentelijke organisatie. Belangrijk denk ik gezien alle dreigingen. In het algemeen wat betreft Leefbaar sluiten we ons aan bij de nationale aanpak. En kunnen we altijd kijken binnen de gemeente waar we ook verantwoordelijk voor zijn om de weerbaarheid te vergroten. Al dan niet in samenwerking met andere gemeenten. Ik denk dat dat een mooi punt is wat al door D66 gegeven is. Tegelijkertijd merken we ook dat dit bespreekpunt voor ons heel erg op een uitvoeringsthema raakt, waar ook bepaalde gevoeligheid op zit. Niet alleen gezien de heftigheid van het thema, maar ook de openbaarheid van dit debat. En als je dan te diep over bepaalde systemen en weerbaarheid daarover gaat hebben kan het door andere mogelijkheden meegenomen worden. Wat ons betreft zijn we als raad terughoudend op dieptesturing hierin en laten we het vooral ook aan het college en professionals om hier een goede lijn op te zetten. Dan even kijken naar de 4 vragen die gesteld worden. Hoe kijken wij naar weerbaarheid? Hartstikke belangrijk. Belangrijk dat de cruciale systemen 27 uur blijven draaien en onze mensen en inwoners goed voorbereid zijn om een crisissituatie.

De voorzitter: Ik ga u heel even onderbreken voor de interruptie van mevrouw Biharie.

Mevrouw Biharie: Dank u, voorzitter. Even terug, mijnheer Philippens. U zei van, we moeten niet alles prijsgeven. Die kant is er een risico ook. Maar bent u met mij eens, er is natuurlijk veel onrust onder, landelijk, provinciaal, bij onze inwoners. Het gaat om hoofdlijnen. Waar moet je zijn? Waar is eventueel een verzamellocatie? Ik vraag niet om de geheimen. Ik denk niet dat we daar hiervoor zitten. Bent u het daarmee met mij eens?

De voorzitter: Mijnheer Philippens.

De heer Philippens: Daar ben ik het helemaal met u eens. Ik denk dat we, wat ik vooral probeer te zeggen is dat we als raad terughoudend moeten zijn om die diepte inhoud te gaan bepalen. Ik denk zeker dat de inwoners moeten weten waar ze moeten zijn, maar ik denk dat die communicatie juist opgezet kan worden en waar de inwoners dan moeten zijn vanuit de professionals die we hier ook als gemeente in dienst hebben. We moeten het doen, maar laat dat getrokken worden door het college en de professionals, dat is onze lijn erop. Wij denken zeker dat we als gemeente hier een rol in hebben. Dat zien wij vanuit 2 lijnen. Het zit enerzijds in de weerbaarheid van de organisatie, het zit dan in onze eigen cruciale processen die 72 uur op moeten blijven, dat die gewaarborgd zijn. En een stukje crisisbeheersing, dat zag ik ook al terugkomen in de technische vragen, daar kunnen we samen met het Rijk en verantwoordelijke partners als gemeente een onderdeel bevolkingszorg pakken. Ik denk dat we dat moeten blijven doen en goed uitvoeren. Dan ga ik naar vraag 2. Welke initiatieven, wat ik al aan heb gegeven, wat ons betreft, laten we dat ook vooral aan het college en de professionals, die hiermee bezig zijn. Wat ons betreft in ieder geval die 27-uurs-check, dat belangrijke processen en systemen blijven draaien en dat die gewaarborgd zijn. Vraag 3, dat zit hem dan ook weer in de potentiële heftigheid van die weerbaarheid. Als je dan denkt aan iets wat kan gebeuren in oorlog, dan hebben we het hier over bijvoorbeeld communicatiesystemen. Dan kunnen wij hier goed gaan zeggen van, laten we dat via internet doen. Maar dat zijn natuurlijk juist de systemen die als eerste aangevallen worden. Ook hier, dat is voor mij een onderdeel dat ik denk van, laat het met name vanuit de professionals opgepakt worden.

De voorzitter: Dat roept tot een vraag van mevrouw Boonstra.

Mevrouw Boonstra: Dank u wel, voorzitter. Het is een hele korte vraag. U heeft in uw verhaal gezegd, een 27-uurs-check. Ik ga ervan uit dat het een 72-uurs-check moet zijn? Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Philippens.

De heer Philippens: Correct, voorzitter. Ik versprak me, want anders is het maar heel kort. Het is 72 uur wat dat draaiende moet kunnen blijven houden. De laatste vraag dan. Grootschalige oefeningen. Je ziet dat terug in Rotterdam. En ik denk ook hierbij dat je moet kijken, laat het aan de professionals over. Welke systemen en processen moeten wij als gemeente overeind houden? Moeten die getest worden? Soms is het goed dat dat getest wordt. Want als je het niet test, dan weet je niet zeker of ze werken. Ik kan me een oefening daarin wel voorstellen. De grootschaligheid moet je denk ik naar kijken. Rotterdam is natuurlijk een heel andere gemeente dan wij als Lansingerland zijn. Lees ook het havengebied wat daar ligt, wat voor buitenlandse mogelijkheden een interessant doelwit is. Dat betekent dat je ook scherper, meer potentieel op je dak krijgt en je ook scherper moet gaan testen. Ook hier denk ik weer, laat het aan de professionals en kijk, wat is in Lansingerland mogelijk? Is dat grootschalig nodig? Kunnen we dat doen? Maar daar wil ik niet bij voorbaat, wat ons betreft, naartoe. Daar wil ik het bij laten. Voorzitter, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Hofman, voor uw termijn. De heer Hofman, waarbij we aan moeten geven, primeur in de commissie AB voor de heer Hofman.

De heer Hofman: Geweldig. Hier ben ik helemaal blij mee hoor. Dank voor deze aankondiging, mijnheer de voorzitter. Ik ga er helemaal van blozen. Dank voor het woord. Dank ook aan D66 voor het agenderen van dit onderwerp. Hoewel, dank, je moet ergens over nadenken. Je moet er toch niet aan denken, een ramp, een calamiteit. En toch noopt dit besprekingspunt ons om dat nadenken toch te doen. Sommige dingen, wat vind je van dingen waar je nog niet goed over hebt nagedacht? Of waar je niet over wilt nadenken? In grote lijnen kan ik me heel goed vinden in de woorden van de heer Philippens van net. Laat het ook vooral over aan de professionals. Laat het over aan de uitvoering. In reactie op de vragen wil ik met name ingaan, heel veel partijen hebben al heel veel goede suggesties gedaan, ik wil vooral even ingaan op vraag 2. En dan wil ik de commissieleden met name even wijzen op een advies van de Adviesdienst Sociaal Domein van vorig jaar. Waarin zij oproepen om, daar waar het gaat om noodpakketten die aangeschaft moeten worden, om daarin ook vooral te kijken naar of de minima noodpakketten ook daadwerkelijk kunnen aanschaffen. En in hoeverre minima mee kunnen komen in onze weerbaarheid als samenleving. Dat die vooral niet vergeten worden. Ik denk dat dat een perspectief is dat nog niet is ingebracht en wat ik graag hier in de commissie zou willen inbrengen. Dank u wel.

De voorzitter: Dan de heer Buitendijk van het CDA. Mijnheer Buitendijk.

De heer Buitendijk: Voorzitter, bedankt. En ook dank aan D66 voor het agenderen van dit onderwerp. Het CDA herkent het belang van maatschappelijke weerbaarheid en samenredzaamheid. Weerbaarheid hadden we ook even kort gevraagd bij de bespreking van de VR in de raad. Wat ons betreft moet Lansingerland niet afwachten, maar actief aanhaken bij de verdere uitwerking. Juist als het gaat om noodsteunpunten en wat er geleerd kan worden uit de pilots. Voor het CDA is vooral belangrijk dat dit concreet wordt in onze dorpen en wijken. Inwoners moeten weten waar zij terecht kunnen bij een calamiteit. Lokale partners moeten weten welke rol zij kunnen spelen. En mensen die minder zelfredzaam zijn, mogen niet buiten beeld raken. Precies daarom begint weerbaarheid voor het CDA uiteindelijk heel dichtbij. Dat mensen hun burens kennen en weten wie in hun straat

extra hulp of aandacht nodig heeft. Geen noodsteunpunt kan vervangen dat inwoners naar elkaar omzien. De gemeente kan dat wel ondersteunen en versterken door onder andere duidelijke communicatie en het oefenen van scenario's. En die communicatie moet via meerdere kanalen kunnen lopen. Digitaal waar dat werkt, maar ook via herkenbare plekken, lokale netwerken en mensen dichtbij. Want juist bij, wat ook eerder is gezegd, stroom- of telecomuitval moet duidelijk zijn waar inwoners betrouwbare informatie kunnen krijgen en mensen die minder zelfredzaam zijn, bereikt kunnen worden. Wij steunen daarom de lijn om de lessen uit de VRR-pilots proactief te benutten en deze praktisch te vertalen naar Lansingerland. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan naar mevrouw Van de Giessen van de VVD.

Mevrouw Van de Giessen: Voorzitter, dank u wel. Ook dank aan D66 voor het op de agenda zetten van dit onderwerp. De VVD vindt maatschappelijke weerbaarheid belangrijk, maar we moeten ook duidelijk blijven over wie waarvoor verantwoordelijk is. In een crisis moeten inwoners kunnen rekenen op één duidelijke lijn, één gezag en een professionele crisisorganisatie. Leefbaar 3B zei het ook al. Dat is voor ons de basis. Op de eerste vraag over de rol van de gemeente, de VVD ziet weerbaarheid als iets wat we samen doen. Inwoners, bedrijven, verenigingen en de overheid hebben allemaal een rol. De gemeente moet vooral verbinden en coördineren. Samenredzaamheid is belangrijk, maar het vervangt niet de eigen verantwoordelijkheid van inwoners. Mensen moeten zich, waar dat kan, wat de ChristenUnie ook aangaf, ook zelf voorbereiden. Op de tweede vraag, welke initiatieven wenselijk zijn. Het is net ook al genoemd, de VVD vindt dat de raad vooral kaders moet stellen. We moeten niet op de stoel van de crisisorganisatie gaan zitten. Wel vinden wij het logisch om in lijn met landelijke en regionale ontwikkelingen te kijken naar herkenbare noodsteunpunten. Plekken waar inwoners bij uitval van voorzieningen terecht kunnen voor betrouwbare informatie en basisvoorzieningen. Dat past bij de VVD-lijn van veiligheid dichtbij. Inwoners moeten weten waar zij lokaal terecht kunnen. Daarbij gebruiken we bestaande voorzieningen en de kracht van bureaus en buurten, verenigingen en maatschappelijke organisaties. Wij willen geen extra bureaucratie optuigen naast wat landelijk en regionaal al wordt ontwikkeld. Over communicatie vinden wij dat inwoners vooraf moeten weten waar zij betrouwbare informatie kunnen vinden. De gemeente kan aansluiten bij landelijke voorlichtingscampagnes en die lokaal herkenbaar maken. Tijdens calamiteit moeten officiële kanalen van gemeenten, de VRR en hulpdiensten leidend zijn. Juist dan moeten we verwarring en desinformatie voorkomen. Tot slot over oefeningen. Oefenen is nuttig als het realistisch is en inwoners en organisaties helpt om beter voorbereid te zijn. Maar Lansingerland is geen Rotterdam. Daarom zien wij meer in kleinschalige praktische oefeningen die passen bij onze gemeente dan in grote scenario's die veel capaciteit vragen. Het doel moet zijn om de voorbereiding sterk te maken. Bijvoorbeeld door te toetsen hoe lang onze polder- en rioolpompen blijven werken bij een calamiteit. Maar ook of onze communicatiekanalen en gemeentelijke voorzieningen ook tijdens een crisis beschikbaar en bereikbaar blijven. Voorzitter, de VVD steunt het versterken van maatschappelijke weerbaarheid, maar wel op een nuchtere manier. Gebruik wat er al is. Werk samen met vrijwilligers en verenigingen. Let op de kosten. En zorg dat in een crisis altijd duidelijk is wie de leiding heeft en waar inwoners op kunnen vertrouwen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan hebben we alleen de fractie van WIJ Lansingerland nog te gaan. Mevrouw Boonstra.

Mevrouw Boonstra: Dank u wel, voorzitter. Ook dank aan D66 voor het indienen van dit bespreekpunt. Een heleboel dingen die gezegd zijn staan ook in mijn woordvoering. Het punt voor de informatie die snel beschikbaar zou kunnen zijn, daar zaten wij ook een

beetje te denken aan een meterkastkaart. Die kun je per wijk inrichten. Daar kun je bijvoorbeeld inzetten waar het verzamelpunt is bij een calamiteit en wie een sleutelfiguur is en alle informatie die voor een bepaalde wijk van belang zou kunnen zijn. Die kun je huis aan huis verspreiden. Voor iedere wijk natuurlijk zijn eigen kaart. Dan heb je de eerste informatie al aan de inwoners gegeven, zodat ze wat makkelijker en wat minder gestrest naar een punt toe kunnen gaan bij een calamiteit. Dat is wel van belang, want de informatievoorziening en de bewustwording, dat zijn twee hele grote punten die van belang zijn om paniek tegen te gaan. En informatievoorziening kan ook bijvoorbeeld naast het digitale, ook door regelmatige publicaties in De Heraut. Dan staat het op papier en ouderen lezen De Heraut ook door en door. Op een gemeentepagina van De Heraut zou je zulke informatie ook kunnen zetten. Ik denk dat het ook van belang is, wat mijn collega's ook al zeiden, om te oefenen en dan ontruimingsoefeningen, ook bijvoorbeeld op scholen. Op scholen kun je aanleren wat de structuur is, hoe mensen moeten luisteren om ordentelijk naar buiten te komen en dat het van belang is dat ze ook de hulpverleners hun werk laten doen. Het is een punt wat je scholieren aan kan leren en waar ze hun hele leven profijt van kunnen hebben. Oefenen is wel het toverwoord, het hoeft niet grootschalig, zoals in Rotterdam gebeurt. Ik vind het wel van belang dat korpsen bijvoorbeeld mee oefenen, maar dat gaat natuurlijk in samenspraak met de VRR. En ik denk wel dat bijvoorbeeld ook EHBO-verenigingen en huisartsen onder leiding van de portefeuillehouder in gemeenten snel aangestuurd zouden kunnen worden met het oog op aanrijdtijden van ambulances en politie. Die zouden met een spoedgang eerder bij een calamiteit kunnen zijn dan dat een ambulance aanwezig is. Ik denk dat zulk soort zaken van belang zijn om dat goed te inventariseren, te trainen en dat we daarmee beginnen om te kijken hoever we kunnen komen in de maatschappelijke weerbaarheid. Daar wil ik het nu even bij laten. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Boonstra. Dat brengt ons tot het einde van de eerste termijn van de commissie. Dan kijken we voor een reactie vanuit het college naar de portefeuillehouder van veiligheid. En dat is natuurlijk onze burgemeester. U heeft het woord.

Beantwoording college

De heer Van der Linden: Dank u wel, voorzitter. En dank voor alle inbreng. U heeft natuurlijk allemaal uw eigen woorden gebruikt. Maar het komt vooral, denk ik, aan op een paar lijnen. Vertrouw op de professionals. Maar zorg ook dat iedereen duidelijk weet wat hij moet doen of juist niet moet doen. Communicatie is veel genoemd. En oefenen. Voor een volgend agendapunt hebben wij allemaal dit op de desk liggen, een overzicht. Het wordt nu heel erg charmant omhoog gehouden door de voorzitter. Mooi. Zo is het. Een jaaroverzicht van '25. Dat overzicht maakt denk ik ook duidelijk waar we het hier over hebben. Want er staat boven, we zijn er altijd. En dat is denk ik een hele mooie zin om te beseffen. Je kan nu 3 of 4 vormen van een enorme crisis uittekenen waarvan je denkt, daar moeten we weerbaar op worden. Maar je weet dan zeker dat je een 5e, 6e, 7e of 8e over het hoofd hebt gezien. Je kan een bepaalde voorbereiding en alertheid kun je zeker aan gaan werken bij ons allemaal, bij alle inwoners. Maar je weet ook dat elke ramp, elke incident, elk ongeval altijd weer een tikje anders is dan wat je net hebt geoefend. En dat weten al deze mensen ook. Of je nou rood of wit of blauw nodig hebt of een andere combinatie of alleen maar mensen die achter hun telefoon zitten, die weten allemaal, er kan van alles gebeuren en dat zal ook gebeuren, ook als je niet voorbereid bent. Dat is de basis ook als het gaat over weerbaarheid. Natuurlijk is er gezien de hele internationale context van de afgelopen jaren veel meer besef dat we elkaar allemaal nodig gaan hebben. En dat is niet alleen vanwege de veiligheidssituatie die de laatste jaren zoveel aandacht vraagt, maar ook een besef dat we hebben sinds bijvoorbeeld in de jaren 90, hele grote overstromingsdreiging in het rivierenlandschap. En ook al sinds we beseffen, we zijn allemaal echt heel erg

afhankelijk van internet en hoe het werkt als we gemaaktjes die we niet eens kennen of processen in een kantoor dat we niet eens kennen gehackt zien worden. Dat zijn totaal onvergelykbare situaties, water, oorlog of gehackt worden. Maar het kan allemaal leiden tot een situatie waarin je je weerbaarheid heel erg moet oefenen. Of in ieder geval dat je daar alert op moet zijn. Dat is ook de reden dat er een, en dat staat ook in het stuk trouwens, een programma weerbaarheid is ontwikkeld. Dat wordt nu ook in onze regio bij een aantal gemeenten zijn er pilots op. Het mooie van een veiligheidsregio is dat we natuurlijk heel veel informatie en kennis uitwisselen. Dat zie je ook hiermee gebeuren. Natuurlijk zie je het ook gebeuren met de oefeningen die elk jaar een paar keer plaatsvinden in de regio. Daar wisselen we ook personeel op uit. Bijvoorbeeld bevolkingszorg. Wat vaak de verbindende schakel is tussen de hulpdiensten en de bevolking van een wijk of een stad of een iets grotere of iets kleinere groep mensen. En dat gaat ook bepalen hoe je daar vervolgens de linking pin in kunt zijn. We hebben afgesproken dat die pilots, daar moeten we allemaal wat mee gaan doen. En dat gaan we ook doen. Ook Lansingerland. En het komende jaar gaan we een programmaleider aan de slag zetten die een heleboel van de vragen waar u mee rondloopt, in rij en gelid gaat zitten en er ook een aanpak op ontwikkelt. Ik ga eventjes, misschien is dat een goed idee, naar de vragen die vooral aan het college gesteld zijn. Want de vragen die aan de raad zijn gesteld zijn, zijn door de raad ook zelf beantwoord. Vraag 1 is dan, is het mogelijk om op gemeente- en wijkniveau een inventarisatie te maken van kwetsbare locaties enzovoorts? Dat is zeker mogelijk. Alleen heb je er natuurlijk wel heel veel partijen bij nodig. Want wij hebben misschien wel oppervlakkig inzicht in wat bijvoorbeeld een waterschap heeft aan locaties. Maar dat heeft het waterschap natuurlijk veel meer. En wij weten ook wel iets van wat Defensie doet, maar natuurlijk weet Defensie dat veel beter. Enzovoort, enzovoort. Die inventarisatie moet er op hoofdlijnen natuurlijk zijn. En die zal ook door de professionals moeten kunnen worden gebruikt. Daar gaat die programmaleider naar kijken. 2. Wat zijn belangrijke partners? Ik kan een rijtje opnoemen. Dat ga ik maar gewoon doen, denk ik. En dat zal zeker niet helemaal compleet zijn. Maar in ieder geval de veiligheidsregio, de brandweer, de politie, de ambulancezorg, de geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio, de GOR, de DCMR, de Milieudienst, Rode Kruis, openbare orde, handhaving, Defensie, Slachtofferhulp, onder andere voor nazorg. Maar ook onze eigen maatschappelijke organisaties, sportverenigingen, kerken, netbeheerders, water, Stedin, Dunea, het Leger des Heils, de brugreserve. En ik weet zeker dat terwijl ik dit rijtje opsom, u allemaal in uw hoofd nog 2, 3, 4, 5 of 6 andere groepen of netwerken in uw hoofd heeft, waarvan u denkt, daar kun je ook aan denken. Veteranen misschien, of de scouting. Noem maar op, die kunnen allemaal een rol spelen. Dat gaan we ook in beeld brengen. 3e vraag, welke lessen kunnen er geleerd worden van andere gemeenten? Ik zei net al, in een aantal gemeenten in het land lopen pilots, daar gaan we van leren. Maar in feite leren we ook van elke grotere calamiteitenoefening. Dat is soms een tunneloefening. Daar hebben wij baat bij, want we hebben zelf ook een tunnel. Rond tunnelveiligheid hangt heel veel wetgeving, met heel veel geprotocolleerd oefenen. Daar kun je van leren. Maar soms gaat het ook om, wat in Rotterdam bijvoorbeeld gebeurd is, een oefening waarbij je echt veel bewoners nodig hebt om ook te kijken, hoe wordt er gereageerd? Daar kunnen wij allemaal van leren. En ook bij die oefeningen zetten we ook vaak mensen uit andere gemeentes in, of worden vaak ingezet, waaronder ook uit Lansingerland. Want bijvoorbeeld de bevolkingszorgmensen, die worden ook gepoold met elkaar. Elke burgemeester heeft piket. En soms gebeurt er hier iets, maar dan is de bevolkingszorgbetrokkene, komt uit een andere gemeente. Want ook daar is piket. Het is heel goed om van elkaar ook te weten wie wanneer dienst heeft. En zo kun je ook in een andere gemeente aan het werk gezet worden. Dat is een hele sterke structuur. Tot zover, voorzitter, in eerste termijn.

De voorzitter: Dank u wel, burgemeester. Dan gaan we naar de tweede termijn van de commissie. Dan geef ik allereerst het woord weer aan de heer Kriesels van D66. Mijnheer Kriesels.

Tweede termijn

De heer Kriesels: Dank u wel, voorzitter. Alle partijen en college bedankt voor de inhoudelijke reacties hierop. Waar het ons vooral om te doen was met onze inbreng is inderdaad krijgen een situatie waarin de inwoners weten vooral waar ze moeten zijn. Heel concreet, de steunpunten was een punt die wij benoemden. Het is fijn om te zien dat we daar ook wel wat bijval van kregen van een aantal van de partijen. Ik had nog wel wat vragen aan de andere partijen. Ik weet niet of ik me dan aan het script hou. Is dit het geschikte moment, voorzitter?

De voorzitter: Je kunt altijd nog wat vragen ter reflectie aan andere partijen stellen, maar de partijen hebben natuurlijk een aantal vragen voorbereid, zoals die door uw fractie zijn opgesteld. En daar zullen ze ook de voorbereiding op hebben. Maar we hebben hele inventieve en snelle responsieve raadsleden hier.

De heer Kriesels: Ik zal het beperkt houden. Dan de vraag aan Leefbaar 3B en ChristenUnie, die overigens vind ik ook wel terecht aangaven, laat het aan professionals over. Tegelijkertijd ben ik wel benieuwd hoe men daar dan tegenaan kijkt hoe wij de regie houden. Want je kan zeggen, bij alles moeten wij dat aan de professionals overlaten. Maar hoe waarborgen we dan dat die professionals doen wat wij daarvan verwachten?

De voorzitter: Andere partijen kunnen op uw vragen reageren in hun eigen termijn. Ik zou voorstellen om eerst even uw vragen af te maken. Dan kunnen ze in hun eigen termijn reageren. Maar u heeft wel een interruptie van mevrouw Biharie nog. Mevrouw Biharie.

Mevrouw Biharie: Dank u wel, voorzitter. Ik had de heer Kriesels aan het begin van mijn eerste termijn gevraagd, wat is van D66 de antwoorden op uw eigen vragen?

De heer Kriesels: Vooral een stukje agendering van wat wij zien als een risico voor de inwoners van Lansingerland. Maar vooral het antwoord zit wat ons betreft in praktische zaken, zoals genoemd de steunpunten. Waar ook WIJ Lansingerland noemde, een zogenaamde kaart in de meterkast van, waar moet ik naartoe met een calamiteit? Want een calamiteit, het woord suggereert het al, wij weten dan ook niet wat er gebeurt. Hoe ga je dan de mensen duidelijk maken waar ze moeten zijn, als ze dat niet vooraf al weten? Dan hebben we nog ook vanuit de VVD die afstemt, oefenen is goed. Daar zijn wij blij mee, ook de bijval daarover. Maar tegelijkertijd, men zegt daarbij, stem dat ook af aan de omvang van onze gemeente. Mijn vraag daarop zou zijn, zal een calamiteit daar ook rekening mee houden omgekeerd, van hoe groot of klein onze gemeente is? WIJ Lansingerland gaf dan ook aan, wij kunnen ook oefeningen doen. Blij om te horen dat we daarover op één lijn zitten. Ook fijn om te horen vanuit de burgemeester dat het college al voorbereidende stappen neemt naar de nabije toekomst toe en het een en ander concreet staat te gebeuren op dit vlak. Afsluitend, we gaan ons bereiden op vervolgacties en wellicht beeldvormingen rondom dit thema. Dank u, voorzitter.

De voorzitter: U heeft op de valreep nog een interruptie van mevrouw Van de Giessen.

Mevrouw Van de Giessen: Dank u wel. Even de omgekeerde vraag, denkt u dat de calamiteit stopt bij de gemeentegrenzen?

De voorzitter: Mijnheer Kriesels.

De heer Kriesels: Bedankt voor deze vraag. Nee, absoluut niet. Daarom verwijzen we ook naar de samenwerking, of in ieder geval wat ons betreft samenwerken met de omliggende gemeenten, om daar ook actief met andere gemeenten op te trekken.

De voorzitter: Dank u wel. Wie daarna nog in tweede termijn? Mevrouw Biharie.

Mevrouw Biharie: Ik had een vraag aan het college over de noodpakkettenoproep van de heer van ChristenUnie, de heer Hofman. Heeft de gemeente inzicht voor de kwetsbare groepen of hoe dat zit bij onze mensen met schulden, minima over die noodpakketvoorziening? Dat is aan het college. Ik hoorde een paar fracties zeggen over, laat het over aan de professionals. Maar als we willen dat onze, en het houdt niet op bij de grenzen, maar we hebben nu even over Lansingerland. Als we onze inwoners willen de weerbaarheid bij hun versterken, dan moeten ze wel minimaal informatie hebben, zodat we samen met elkaar dat kunnen doen. En de burgemeester heeft heel duidelijk antwoorden gegeven. Er zijn hier voorbeelden genoemd, hoe we dat eventueel kunnen aanvliegen. En met name, er zijn bepaalde kwetsbare groepen die moeilijk te bereiken zijn. Daarom is het juist heel belangrijk als je verwacht dat de burens omkijken, dat er een basisinformatie is, zodat je met elkaar het dialoog aan kan gaan. De fractie van Leefbaar en VVD, alles aan de professionals overlaten, PRO Lansingerland wil absoluut niet in de schoenen staan. Maar als we samen willen dat we zo weerbaar mogelijk met onze inwoners, mocht er wat zijn, het is geen doemdenken, het is gewoon realistisch, daadkrachtige en weerbare samenleving.

De voorzitter: Ik ga u even wijzen op uw tijd.

Mevrouw Biharie: Ik laat het hierbij.

De voorzitter: Dank u wel. Daar ben ik heel blij mee. U was afgerond. Mijnheer Philippens van Leefbaar 3B.

De heer Philippens: Voorzitter, nog twee elementen van mijn kant. De heer Kriesels vraagt van, hoe hou je dan de regie? Wat ons betreft is gemeenteraad een kaderstellend orgaan, niet uitvoerend. We houden de regie door aan te geven dat het geregeld moet worden. Dat we een weerbare organisatie en ook gemeenten moeten zijn. Indien nodig dat we daar de middelen voor beschikbaar stellen. En we worden hier bijvoorbeeld gerapporteerd vanuit de VRR. We hebben ook een crisisteam hierop zitten, indien nodig, komt die ook bij ons op de lijn. En richting mevrouw Biharie, over aan de professionals overlaten. Daar bedoel ik niet mee dat de inwoners niks hoeven te doen. Daar bedoel ik mee dat de professionals het op kunnen zetten, maar ook aan de inwoners kunnen vragen en aan kunnen geven, wat kunt u doen? Maar mijn punt was voornamelijk van, laten we dat als raad niet doen. Maar laten we dat aan de professionals over om dat op te zetten. Maar dat wil niet zeggen dat de inwoners daar niet bij betrokken hoeven te zijn. Daar hoop ik mijn punt wat scherper op gemaakt te hebben. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Wie nog meer in tweede termijn? Mijnheer Hofman.

De heer Hofman: Dank u wel, voorzitter. Ik wil nog even reageren op de heer Kriesels. Op welke manier hebben wij als gemeente dan regie? We hebben een regisseur en hij zit daar. Dat is het hele korte antwoord. En dat is ook wel hoe onze crisisorganisatie is ingericht. Met een burgemeester die daar, gevoed door experts, in staat wordt gesteld om verstandige besluiten namens ons te nemen. Ik denk dat dat de juiste kapstok is binnen deze organisatie om ook als gemeente regie te hebben. Dank u wel.

De voorzitter: U heeft nog op de valreep een interruptie van de heer Kriesels.

De heer Kriesels: Bedankt, ChristenUnie, voor de reactie hierop. Ik twijfel niet aan de kwaliteiten van onze regisseur, geenszins. Mijn vraag is wel, hoe weten dan de bewoners wat te doen en de regie te bereiken? Dat is een beetje het punt wat D66 probeert te maken. Ik twijfel niet aan de professionals, de partij ook niet. Ik twijfel niet aan de burgemeester. Waar onze zorgen liggen is vooral, hoe weten inwoners waar ze naartoe kunnen gaan in het geval van een crisissituatie? En is het niet aan ons om een aantal punten daarvoor aan te wijzen en daarover mensen te informeren?

De voorzitter: Mijnheer Hofman.

De heer Hofman: Hierin denk ik dat het goed is om ook weer te verwijzen naar de woorden van de heer Philippens, die daar zojuist in reactie op mevrouw Biharie verstandige woorden over zei. Want het feit dat we veel aan professionals overlaten, betekent helemaal niet dat onze bewoners niet in actie zouden moeten komen en niet geïnformeerd zouden moeten worden. Sterker nog, ik denk dat het juist aan die professionals is om ervoor te zorgen dat onze inwoners op het juiste informatieniveau zitten en dat ze voorbereid zijn. Ik gaf in mijn eerste termijn aan, ik moet er niet aan denken. Liefst denk ik helemaal niet aan calamiteiten. Ik heb echt andere mensen nodig om mij eraan te helpen herinneren dat het echt kan gaan gebeuren. Want anders ga ik er echt niet zelf aan denken.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Hofman. We weten waar we terecht moeten voor positief denken. Dat is heel erg fijn. Andere partijen die nog behoefte hebben aan een tweede termijn? Zo niet, dan gaan we naar de regisseur van dit alles. Onze burgemeester, mijnheer Van der Linden.

Beantwoording college

De heer Van der Linden: Wat nou heel beroerd is, een van mijn favoriete jeugdherinneringen is dat filmpje bekijken af en toe. Dat kan nooit meer zonder dat ik aan deze beeldvorming denk. Dat is dan jammer. Het filmpje van de heer Wiegel die naar de heer Den Uyl wijst en zegt, Sinterklaas bestaat. Daar zit hij. Dat is een beetje uw referentie. Bedankt voor het afpakken van een jeugdherinnering. We gaan toch door met het leven. Ik heb 2 concrete vragen gehoord die ik even wil benoemen en dan wil ik ook nog even iets algemeen zeggen. Een concrete vraag van PRO was, weten wij als gemeente, algemeen gesteld, of sociale minima ook voorzien zijn van noodpakketten? Dat weten we niet helemaal concreet. En dat is denk ik ook wel iets om uit te zoeken met je programmaleider. Wie heeft het allemaal in huis? Ik weet zeker dat ook mensen die op basis van financiën best een noodpakket kunnen kopen, ook nog niet allemaal voorzien zijn van een compleet noodpakket in ieder geval. Maar dat is best een aandachtspunt. Daar kunnen we naar kijken. Een tweede, dat kwam een beetje in de woordvoering van de heer Kriesels, weten we waar we moeten zijn? Er zijn natuurlijk rampsituaties waarbij je maar op 1 plek moet zijn, namelijk thuis blijven, ramen en deuren sluiten en luisteren naar de berichten. Er zijn andere momenten dat je juist je pand moet verlaten. Dat hangt er vanaf. Dat is ook een beetje, denk ik, een van de thema's waar we het steeds over hebben. Vertrouwen op professionals wil ook zeggen, soms even afwachten. Bij een brand weet je wel waar het is. Maar misschien herinnert u zich, een jaar of 15 terug was er bij Moerdijk een hele grote brand. Die heeft in 3 provincies tot effect gehad dat er een GRIP-situatie werd afgekondigd, waardoor bovenlokaal allemaal dingen moesten worden afgesproken. In het begin was helemaal niet duidelijk waar die rookwolk precies uit bestond. Dan heb je weer een heel ander soort situatie dan wanneer je een heel lokaal heel ernstig probleem hebt. Dat hangt er allemaal vanaf. De linking pin tussen al die

professionals, alle kleuren, en de inwoner is dan voor gemeentelijk, vanuit gemeenteperspectief, de officier bevolkingszorg. Die daar vaak in ieder geval de goede communicatie over heeft en ook kan helpen van, zoeken we een opvangplek, in deze buurt is daar een school en daar een kerk. Dan wordt het vaak geregeld. Het is niet precies zo dat we daar altijd hetzelfde antwoord geven op alle vragen. Dat gaat afhangen van de situatie die zich voordoet. Op zich is dat allemaal geregeld. Dat gaat afhangen van de situatie. Op zich is dat allemaal geregeld. Een laatste algemeen punt, niet zozeer rond calamiteiten, maar wel rond dingen die kunnen gebeuren. In mijn oude gemeente, Dordrecht, was een eiland. Daar had je elk jaar een oefening om te kijken hoe het ging met de vloedschotten die door een deel van de binnenstad heen gingen. Want een deel van die binnenstad, die dijk, dat was een dijk en die moest natuurlijk op veiligheidshoogte zijn. Werken die vloedschotten? Zo'n oefening kun je beschouwen als, dat is ook een gezeur. Dan kunnen we weer een halve dag de binnenstad niet in. Wat een gedoe zeg. Een paar jaar geleden hebben we besloten, is dit een kans om de inwoner te zeggen, fijn dat je hier bent en zo. We oefenen, maar dat doen we voor de veiligheid. Maar besef ook, wat kun je nou zelf doen in die 72 uur? Mocht zo'n plek die een eiland is, waar heel veel mensen wonen, ooit met een overstroming te maken krijgen, dan weet je één ding heel erg zeker, je wordt niet allemaal binnen 2 uur gered door iemand in een uniform. Dat kan niet. Dat is fysiek onmogelijk. Je moet ook in staat zijn om op elkaar te letten. Je gebruikt dan iets wat potentieel zo'n onderhoudsdingetje is, til je het een beetje op om er een verhaal van te maken. Let op, hier zijn we erg afhankelijk van water. Hoe doen we dat? In deze regio zijn misschien weer hele andere thema's. Dan kun je ook weer kijken wat de verhaalkracht van zo'n thema is om mensen alerter te maken.

De voorzitter: Dank u wel. Dat brengt ons dan ook aan het einde van agendapunt 5.b. Het was een bespreekpunt. Er volgt op dit moment geen vervolg in de raad.

5.c Vervolg Duurzaamheidslening gemeente Lansingerland - ingebracht door het college

De voorzitter: Dan gaan we door naar agendapunt 5.c. Dat is het vervolg op de duurzaamheidslening van de gemeente Lansingerland. Een jaar geleden zaten we hier ook. Toen lag er een voorstel voor om de duurzaamheidsleningen af te schaffen. Toen heeft de commissie AB gezegd dat we er graag wat verder over willen nadenken. En daarom toen verzocht om een aantal scenario's uit te werken buiten het stopzetten, wat er nog meer mogelijk is. Er is nu een brief voor binnengekomen vanuit het college met daar een aantal scenario's in om daar invulling aan te geven. Ook in deze scenario's geeft het college een voorkeur mee voor scenario c. Maar het college is benieuwd naar hoe de verschillende partijen hierover nadenken en welke scenario's hun voorkeur hebben. Het is een beetje een scenariovol avondje. Ik zie heel veel enthousiaste lampjes aangaan. Een avond met scenario's en regisseurs. Ik geef eerst het woord aan de heer Anroedh van de VVD.

Eerste termijn

De heer Anroedh: Dank, voorzitter. Inderdaad, een mooie brief vanuit het college. Helder, die scenario's. Erg fijn om mee te werken. Het leest heel makkelijk. Voorzitter, de VVD vindt verduurzaming van woningen erg belangrijk. Het verduurzamen van een woning leidt op de lange termijn voor lagere energielasten, meer wooncomfort en minder afhankelijkheid van energie uit instabiele en onvrije landen. Dat is goed voor onze inwoners en goed voor de samenleving. Tegelijkertijd vraagt verduurzaming om investeringen. Juist in een tijd waarin huishoudens kritisch kijken naar uitgaven, kan een financiële prikkel mensen helpen om die laatste stap te zetten en die verduurzaming aan te gaan. Maar de vraag die voor de VVD voorligt is dan ook niet of de verduurzaming op zichzelf belangrijk is, maar de vraag of de gemeente hiervoor een eigen duurzaamheidslening moet blijven

aanbieden. Ondanks de mooie scenario's die heel helder in de brief staan, zouden wij als VVD daarom graag een scenario E toegevoegd zien, het opstellen van een verordening, een verordening tot het intrekken van de verordening duurzaamheidslening Lansingerland met als doel deze regeling zo snel als mogelijk te beëindigen. Dat kan niet per morgen, dat begrijpen wij ook. Alleen, neem de eerste van de maand om hem zo snel als mogelijk te kunnen beëindigen. Waarom zouden wij dat graag willen? De gemeente staat voor forse financiële uitdagingen. Dat hebben wij recent nog met mooie beeldvormingen en bespreking kaderbrief nog kunnen doorkrijgen. Er wordt gezocht naar bezuinigingen. Onder andere binnen het maatschappelijk domein. En in deze situatie vinden wij het niet verantwoord om een niet kostendekkende lening in stand te gaan houden. Voor inwoners met een laag inkomen bestaat al een landelijke regeling, zoals het Nationaal Warmtefonds, waar onder voorwaarden renteloos geleend kan worden. Waarom zou de gemeente dan een extra regeling daarnaast aanbieden? Ook de hogere inkomens kunnen terecht bij dat landelijke warmtefonds. Ook hier zien wij geen nut voor deze duurzaamheidslening. Er is sprake van dubbel beleid. Landelijk beleid wat al staat, laten wij daar lokaal wederom niet weer een plasje overheen gaan doen. Voor de VVD is het in stand houden van deze lening, zoals ook in de scenario's wordt benoemd, uiteraard geen optie. Een gemeente die voor deze financiële keuze staat moet zich richten op haar kerntaken en geen concurrerende financieringsproducten aan gaan bieden met landelijke fondsen. Kortom, voorzitter, wij vragen indirect ook gelijk of de collega's van de commissie dit scenario wat wij hebben gesteld, namelijk scenario E, mogelijk kunnen steunen? Dank.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik het woord aan de heer Oostdijk van de ChristenUnie.

De heer Oostdijk: Voorzitter, dank u wel. Uw inleiding net had ik ongeveer ook staan, die zal ik overslaan, dat we een jaar geleden dit onderwerp ook besproken hebben. We spreken er nu weer over. Wat ons een beetje verbaasde is dat bij de stukken dezelfde evaluatie als een jaar geleden is bijgevoegd. Weliswaar staat in de notitie van het college de actuele stand van het aantal leningen per april 2026, maar het was wel fijn geweest als die evaluatie zelf ook was geactualiseerd. Verder valt op dat het college nu voorstelt om de lening om te zetten in de stimuleringsregeling, waar ze vorig jaar dat juist niet adviseerde. Vraag aan het college, wat is de reden geweest om nu iets anders voor te stellen? In de stukken lezen we dat niet terug. Voorzitter, wat de ChristenUnie betreft blijven we bij ons standpunt van vorig jaar. Dat is het voortzetten van de duurzaamheidsverlening voor zeker nog twee jaar en dan opnieuw evalueren. Dat heeft voor ons ook te maken met de vraag, welke gemeente willen we zijn? Voor ons is duurzaamheid en het stimuleren ervan nog steeds belangrijk. En het blijkt dat die duurzaamheidslening een toegankelijke manier is voor onze inwoners om te verduurzamen. Dat mag wat ons betreft dan wat kosten. Tegelijkertijd begrijpen we natuurlijk ook de financiële situatie van de gemeente en de noodzaak om alle uitgaven kritisch te bekijken. Onze voorkeur gaat daarom uit naar scenario A. Wel de lening voortzetten, maar geen nieuwe middelen meer toevoegen aan het fonds. Dan hoeven we ook geen nieuw vreemd vermogen meer aan te trekken, maar betalen we alleen het verschil in rente. Als dat nog steeds ongeveer die 60, 65.000 euro per jaar is, dan zijn die kosten voor ons acceptabel. Voorzitter, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik het woord aan mevrouw Van Splunter van PRO Lansingerland.

Mevrouw Van Splunter: Dank, voorzitter. Het mooie is, je bereidt je spreektekst voor, vervolgens word je ook wel weer getriggerd door vragen van andere fracties. Maar ik ga gewoon wel even beginnen. Vanuit PRO Lansingerland kijken wij naar dit bespreekstuk door een aantal duidelijke kernwaarden. Eerlijk, sociaal, lokaal en toekomstgericht beleid. Allereerst vinden we het belangrijk om te benoemen dat de duurzaamheidslening de

afgelopen jaren aantoonbaar effect heeft gehad. Inwoners wisten de regeling goed te vinden en deze heeft daadwerkelijk bijgedragen aan het verduurzamen van woningen in onze gemeente. Dat past bij onze ambitie om in 2050 een klimaatneutrale en aardgasvrije gemeente te zijn. Tegelijkertijd moeten we ook eerlijk zijn, de omstandigheden zijn veranderd. De lening is niet meer kostendekkend en vraagt inzet van vreemd vermogen met oplopende kosten voor de gemeente. Dat raakt ons direct aan een andere kernwaarde, verantwoord omgaan met gemeenschapsgeld. Een belangrijk punt voor PRO is de rechtvaardigheid van beleid. We zien dat er inmiddels landelijke regelingen zijn, zoals het Warmtefonds, waarbij juist inwoners met lage inkomens tegen 0 procent rente kunnen lenen. Dat betekent dat de doelgroep die wij het meest willen helpen daar vaak al beter bediend wordt. Tegelijkertijd zien we dat voor de middeninkomens het verschil kleiner wordt of zelfs verdwijnt. Daarmee komt de vraag op tafel, voegt onze gemeentelijke regeling nog voldoende toe? Wij vinden het belangrijk dat we blijven stimuleren, maar wel op de manier die 1. financieel houdbaar is, 2. aanvullend is op wat er al bestaat en 3. gericht blijft op de inwoners die het het hardst nodig hebben. Aangezien de duurzaamheidslening niet langer kostendekkend is en inzet vraagt van vreemd vermogen, terwijl de gemeente al financieel onder druk staat, er aanvullende regelingen zijn, kunnen wij ons vinden in het voorstel om de duurzaamheidslening te beëindigen. Echter, voordat ik dat nogmaals in mijn tweede termijn hardop zeg, ben ik wel heel erg benieuwd naar de beantwoording van de vragen die reeds gesteld zijn, met ook wel oren naar optie E. We wachten hem even af.

De voorzitter: Interruptie of uw termijn, mijnheer Van der Knaap? Uw termijn. Mijnheer Van der Knaap.

De heer Van der Knaap: Voorzitter, er zijn al wat woorden over gezegd over de energie- en duurzaamheidsleningen en het vindingrijk ondernemen en de doelstelling 2050 klimaatneutraal te zijn. Daar zijn wij als CDA natuurlijk helemaal voor. De liquiditeitsontwikkelingen, wat de VVD ook zegt, de 45 miljoen die opgehaald is, die kost geld. 3 procent zal de komende tijd zeker gaan oplopen. Het CDA blijft wel voor het stimuleren van landelijke mogelijkheden over subsidies en leningen van het Warmtefonds, als ook de fiscale voordelen bij investeringen. Huishoudens op landelijk gebied komen ook in aanmerking voor een 0 procent rentelening. In die zin zien wij als CDA zijnde dat we de keuze kunnen maken voor scenario D en de stimuleringsregeling beëindigen. Ik denk dat dat past ook in de lijn van de pas op de plaats voor de gemeente om liquiditeitsproblemen voor te zijn. Bij deze.

De voorzitter: U heeft nog net een interruptie van de heer Anroedh.

De heer Anroedh: Dank, voorzitter. Ik begrijp dat het CDA aangeeft voor optie D te zijn. Ik heb zojuist een optie E ook geïntroduceerd. Wat het verschil met D zou zijn, is dat die dan zo snel als mogelijk beëindigd zou worden, waardoor het restant uit die pot de bezuinigingsvraag waar wij nu voor staan mogelijk zou kunnen helpen. Kan ik daaruit halen dat het CDA daar ook nog wat voor voelt of dat niet?

De voorzitter: Mijnheer Van der Knaap.

De heer Van der Knaap: Wellicht is dat een iets andere of een iets betere optie. Maar ik denk als we voor scenario D kiezen, dan beëindigen we ook de stimuleringsregelingen. En ik denk dat we op hetzelfde moment uitkomen. Ik weet niet of dat daar een half jaar of een maand tussen zit.

De voorzitter: Mijnheer Jonker, termijn of interruptie? Termijn. Mijnheer Jonker van D66.

De heer Jonker: Dank u wel, voorzitter. Volgens D66 is duurzaamheid een erg belangrijk thema, waarbij we ook vinden dat dat niet alleen een taak is van de Rijksoverheid, maar dat ook lokale overheden, juist in deze gedecentraliseerde eenheidsstaat, een functie hebben te vervullen om die duurzaamheid te realiseren, met betrekking tot woningen en haar inwoners. Als we daarom ook kijken naar het voorstel en de scenario's die we voorleggen, dan snappen we dat. Ook gezien de financiële uitdaging die we hebben, vinden wij optie C het meest logisch. Tegelijkertijd roept optie C ook wel wat vragen op, en die zal ik maar zelf stellen, voordat anderen die gaan stellen. Er zijn al veel stimuleringsregelingen, ook landelijk. Hoe speel je daar dan nog een rol in? We kunnen ons ook voorstellen dat je optie C op zo'n manier uitwerkt dat je heel nauwkeurig kijkt waar je nog een aanvullende toevoegde waarde kan hebben. Er zijn bijvoorbeeld regelingen voor mensen met hele lage inkomens, maar deze regeling zou ook kunnen gelden voor mensen die boven een bepaalde inkomensgrens vallen. En misschien zijn er wel constructies mogelijk met Verenigingen van Eigenaren die niet in het landelijk beleid zitten. Met andere woorden, in een mooi woord zoals het CDA dat noemt, subsidiair, kijken wat er landelijk gebeurt en wat we lokaal daar eventueel op kunnen aanvullen. Als je op die manier, op een slimme manier, die optie C invult, dan kan het met, zoals ook in het voorstel staat, mogelijk kostendekkend, zonder veel extra kosten kunnen we op een goede manier toch de duurzaamheid in onze gemeente stimuleren.

De voorzitter: Nog een interruptie van de heer Anroedh.

De heer Anroedh: Dank, voorzitter. Ik begrijp ook dat er gekeken wordt naar om de leemtes te gaan zoeken die het landelijk fonds nu mogelijk creëert. Wat je ziet wat optie C vooral zegt is om niet meer kostendekkend te gaan produceren, om de rentes omhoog te gaan gooien. Wat je ziet is dat het Nationaal Warmtefonds daar natuurlijk nu al rentes voor heeft. Op het moment dat je niet onder die 60.000 euro zit, dan doe je het maar voor een heel klein percentage. Heeft het dan nog nut om die rekening zo bij die inwoners te gaan leggen allemaal, ook mensen die hem niet willen verduurzamen?

De voorzitter: Mijnheer Jonker.

De heer Jonker: Het gaat er juist vanuit dat we de kostendekkendheid verbeteren, die kostendekkendheid juist. We maken het niet slechter. Met optie C maken we het financieel beter voor de gemeente. Ik zie dat niet zo. Ik ben het wel helemaal met u eens, we moeten wel kritisch kijken, wat zijn de verschillende regelingen en hoe kunnen we daar het beste op aansluiten? Zeker de witte vlekken opvullen die er eventueel zijn, om uiteindelijk het doel te bereiken dat we een nog duurzamere gemeente worden. Want u hoeft maar naar buiten te gaan. Dat is meer de langere termijn effecten, maar er zijn genoeg aanleidingen om onverkort en keihard in te zetten op het verbeteren van de duurzaamheid. Ook lokaal.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Bik van WIJ Lansingerland.

De heer Bik: Dank u wel, voorzitter. Een hoop meningen gehoord, die ook voor het nadenken zorgen. In de basis hadden wij met onze fractie, konden wij ons goed vinden in versie C, of variant C. Het doorgaan met de subsidie om de duurzaamheid te stimuleren. Dat vinden we gewoon heel belangrijk. Hebben we ook met elkaar afgesproken dat we dat zouden stimuleren. Maar tegelijkertijd moeten we natuurlijk ook aan de kaders van zo'n lening voldoen. En met variant C lijkt dat kostendekkend te worden. Tegelijkertijd, als er andere regelingen zijn, landelijk, dan zou je ook kunnen zeggen, dan is het inderdaad overbodig om dit te doen. Maar ik denk dat elke stap die je zet om te zorgen dat zoveel mogelijk mensen tot verduurzaming overgaan, er één is. Dan kan het misschien wat overlap hebben, maar ik

denk dat je met variant C en de landelijke regelingen meer dekt dan of het een of het ander.

De voorzitter: Interruptie van de heer Anroedh en de heer Van der Knaap. Maar we gaan eerst naar de heer Anroedh.

De heer Anroedh: Dank, voorzitter. Inderdaad, het is ook onwijs belangrijk om dat te blijven stimuleren. En het blijkt ook uit allerlei wetenschappelijke onderzoeken dat een financiële prikkel onwijs helpt. Tegelijkertijd pleit ik ook niet om helemaal niet meer bezig te blijven met die verduurzaming. Maar je zou als gemeente bijvoorbeeld actief kunnen verwijzen naar dat Nationaal Warmtefonds en daarmee een informatierol kunnen creëren. Om daar nou, want wat er nog in die pot zit, dat is een 0.5 miljoen, 500.000 euro wat we over gaan maken nog, om die nou enkel erin te laten omdat je een statement wilt maken om voor duurzaamheid te zijn. Voor een gemeente die zulke uitdagingen heeft, zou ik vooral weer zo'n kaart maken en de website op en top houden om mensen te verwijzen naar het Nationaal Warmtefonds. Ik wil graag horen of de heer Bik ook ziet dat je met informatie datzelfde doel kan bereiken als dat je zou bereiken met 0.5 miljoen.

De voorzitter: Mijnheer Bik.

De heer Bik: Uiteraard is informatievoorziening op dit vlak uitermate belangrijk. Maar tegelijkertijd, en dat schetste de heer Jonker ook al, we hebben als gemeente ook een eigen verantwoordelijkheid. En natuurlijk, als het financieel niet uit kan om dit in stand te houden, dan moeten we er natuurlijk gewoon goed naar kijken. Want er zijn alternatieven en dan moet je ook echt vol gas geven op die communicatie richting die andere fondsen. Maar zolang wij op een bepaalde manier zelfredzaam kunnen zijn op dit onderwerp, zou ik altijd voor die variant willen kiezen.

De voorzitter: Dank u wel. Andere partijen in de eerste termijn? Nog een interruptie van de heer Van der Knaap. Dat is waar ook. Mijnheer Van der Knaap.

De heer Van der Knaap: Dank u wel, voorzitter. In lijn van de VVD zijn wij het eens. Wij kunnen als gemeente, denk ik, de communicatie over de regelingen moeten wij zoveel mogelijk uitbuiten. En dan moeten we de overheid de regelingen laten toepassen. Wij moeten wel de doelstelling halen om 2050 neutraal te willen zijn. Maar ik denk dat we dat kunnen doen door een betere communicatie.

De voorzitter: Als ik het goed volg, was dit een interruptie van u op de fractie van WIJ Lansingerland? Het klonk een beetje als een termijn. Wat is uw concrete Een aan de heer Bik? Mijnheer Van der Knaap, voor een concrete vraag aan de heer Bik.

De heer Van der Knaap: Voorzitter, alle begin is, niet moeilijk, maar wel grappig af en toe. In die zin, niet zozeer de vraag. De kosten die wij als gemeente gaan maken, dat wil ik voorkomen. Dat is de vraag die ik WIJ Lansingerland stel, hoe we dat gaan doen?

De voorzitter: Dank u wel. De heer Bik, voor een antwoord op deze vraag. Mijnheer Bik.

De heer Bik: Als ik het zo lees in de stukken, dan is het mogelijk kostendekkend. Dat is uiteraard wel een hele tricky one, om het maar even in goed Nederlands te zeggen. Maar tegelijkertijd is het ook meer een boekhoudkundig risico dat je verder opvoert dan dat je echt daadwerkelijk letterlijke kosten gaat maken, in mijn beleving. Maar ik ben ook niet een bedrijfseconoom of een financieel persoon.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we nu toch echt naar de heer Duivesteijn. Hij zat al te popelen. Mijnheer Duivesteijn van Leefbaar 3B.

De heer Duivesteijn: Dank u wel, voorzitter. Ik wil even mijn dank uitspreken aan Marjolein Gielis en Bart van Hal, die dat hebben voorbereid, ook in het eerste bespreekpunt. Ik ga het lekker voorlezen. Voorzitter, Leefbaar 3B is sterk voorstander van zonnepanelen op daken en tegenstander van zonneparken. Wij zijn ook voor ondersteuning van Lansingerlandse huishoudens bij verduurzaming als dat nodig is, om de scherpte van de investeringskant af te halen bij het maken van een particuliere kosten/batenafweging. Voorzitter, wij denken dat het instrument van de duurzaamheidsleiding zijn werk goed gedaan heeft. Zeker gezien de verwachte langdurige inflatie door hoge energiekosten zijn investeringen in verduurzaming van het huis tegenwoordig in veel gevallen al snel rendabel. Tel daarbij op dat bijvoorbeeld zonnepanelen sinds de invoering van de duurzaamheidsleiding een derde goedkoper zijn geworden door steeds technologische ontwikkelingen. Voorzitter, er staan nog altijd verschillende regelingen tegenover die dit soort investeringen extra aantrekkelijk maken. En er is er zelfs een bijgekomen. Het in 2023 ingevoerde nultarief van de btw op aanschaf en installatie van zonnepanelen. Leefbaar 3B vraagt zich dan ook af of de beperkte toegevoegde waarde van de duurzaamheidsleiding in scenario's 1, 2 en 3 in het huidige tijdsgewricht nog opweegt tegen de kosten voor de gemeente. En zeker in aanmerking genomen, de zorgelijke financiële situatie zoals we die 2 weken geleden hebben gezien bij de presentatie van de kaderbrief, denken wij dat antwoord nee is. De kosten wegen niet meer op tegen de voordelen. Daarom pleiten wij voor beëindiging van de lening. Ten eerste heeft het instrument in 5 jaar tijd zijn werk goed gedaan en is het financiële plaatje inmiddels veel ongunstiger geworden. Daarnaast blijven andere regelingen van overheidswege in stand en is bijvoorbeeld de btw-vrijstelling er nog bijgekomen. Daarmee achten wij dit beleid overbodig. En u weet, voorzitter, beleid dat overbodig is, dat schrappen wij graag. Er zijn volwaardige alternatieven beschikbaar waarbij de rekening niet bij onze gemeente ligt, maar bij het Rijk. En voorzitter, u weet ook dat wij daar ook een groot fan van zijn als het Rijk betaalt. Een antwoord op de optie E van de VVD. Onze fractie vindt betrouwbaar bestuur erg belangrijk. De optie D vinden wij daarom het meest passend. Mogelijk zijn er al inwoners die met het idee spelen of hierop gerekend hebben. Dit geeft ook tijd aan het nieuwe college om de alternatieven voor onze inwoners goed vindbaar te maken via de website, te communiceren via de krant en andere zaken. Zoals die mensen ons nu weten te vinden voor de duurzaamheidslening kunnen we ze dan verwijzen naar andere.

De voorzitter: U zag het vast aankomen, maar er is nog een interruptie van de heer Anroedh.

De heer Anroedh: Voorzitter, heel kort. Ik begrijp dat het bezwaar om in ieder geval voor optie E te kiezen is dat je goed bestuur en betrouwbaar bestuur. Dat vinden wij natuurlijk ook onwijs belangrijk. Bij zo'n einddatum die in optie E op zo snel mogelijk zou moeten staan, heb je natuurlijk ook een tussenfase dat je actief informeert dat je hem gaat beëindigen om daarmee eventuele laatste verzoeken nog te kunnen behandelen. Dat is ook vorig jaar bij de beëindiging, toen het vanuit het college kwam, deze optie E, ook besproken. Hier zou ik aan de heer Duivesteijn willen vragen, als dat gewaarborgd blijft, is Leefbaar dan wel voor een optie E?

De voorzitter: Mijnheer Duivesteijn.

De heer Duivesteijn: Dank u wel. Ik vind alle opties bespreekbaar, zolang we maar voldoen aan wat we beloofd hebben aan onze inwoners. We hebben een verordening opgesteld en daarin hebben we gezegd dat er een duurzaamheidslening is en dat er geld beschikbaar is.

Als die mensen nu niet meer aanspraak kunnen maken op die lening, terwijl ze daar wel op gerekend hebben, bijvoorbeeld in een lopende procedure, voor een hypotheek of iets anders, of een verbouwing of een aannemer, dan vinden we dat we daar betrouwbaar in moeten zijn. Ik zou ook vooral deze feedback willen teruggeven aan het nieuwe college dat hier voortvarend mee aan de slag zal gaan om deze te beëindigen op de juiste voorwaarden.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we voor de eerste termijn van het college naar de portefeuillehouder. Dat is wethouder Muis. De heer Muis heeft het woord.

Beantwoording college

De heer Muis: Dank u wel, voorzitter. Wat zullen we eens doen? Het algehele gevoel is volgens mij wel helder. Ik denk dat het handig is dat ik gewoon even de verschillende sprekers langsloop om ook even een paar dingen te verduidelijken, want hier en daar klopt het niet helemaal. Maar ik snap wel uw oproep. Ik begin bij de heer Anroedh van de VVD. Scenario E of scenario D, in elk geval, het is liever vandaag dan morgen om het in te trekken. Tegelijkertijd hoor ik ook stemmen opgaan, doe het wel zorgvuldig. We krijgen nog steeds aanvragen binnen, dat vergt ook wel enige communicatie dat het stopt, waar mensen moeten zijn en het hoe en waarom. Wat de heer Anroedh voorstelt was het voorstel dat hier natuurlijk vorig jaar lag. Dubbel beleid, werd gezegd. Dat klopt niet helemaal, omdat we nou juist uitgaan van waar kunnen wij aanvullend zijn daarop. Alleen het verschil wordt wel kleiner. Dat heeft u ook aangegeven, dat verschil tussen het rentepercentage wat wij rekenen en wat vanuit het Rijk wordt gerekend, dat is er nog steeds, maar dat weet je ook niet in de toekomst hoe dat eruit komt te zien. Maar er zit nog wel een voordeel, zeker voor mensen met een hoger inkomen. Mensen met een lager inkomen kunnen bij het warmtefonds tegen 0 procent. Daar kunnen wij natuurlijk niet tegenop. Maar die groep daarboven, daar is het nog juist wel interessant voor. Dat is ook een mooi bruggetje naar de heer Oostdijk. Wat is dan de reden als u zegt, vorig jaar zei u om het af te schaffen en nu stelt u voor als college scenario C. Dat heeft ermee te maken dat er nogal wat vragen, en ik wil niet zeggen kritiek, want ik kan niet helemaal goed terughalen van een jaar geleden, maar de afdronk was vanuit de commissie, dat gaan we even niet zomaar even zo beslissen. Wij willen hier een voorstel voor zien met scenario's. De oproep was ook, breng in beeld hoe het wel zou kunnen. Dat hebben wij gedaan. Ondertussen ook nagedacht, wat zijn daar de plussen en de minnen? Gemeente is natuurlijk wel het eerste portaal, het eerste loket voor de inwoners. Er zitten ook nadelen aan natuurlijk. Als je zegt, je moet ergens anders zijn, dan verlies je natuurlijk ook mensen. Het is ook de nabijheid. En het punt dat we nog steeds aanvragen binnenkrijgen. Wat maakt dat wij zeggen, als je die kostendekkendheid kunt garanderen door met die stimuleringsregeling kun je zelf die rente aanpassen. Dat is ook een verschil met, de heer Oostdijk, voorzitter, die zegt a, voortzetten, geen nieuwe middelen. Alleen daar is die rente niet aan te passen, omdat we dat moeten lenen en dan heb je een vast percentage. Terwijl bij die stimuleringsregeling kun je de rente aanpassen aan de marktrente, zodat je altijd kostendekkend kunt zijn. En daar hebben we nog steeds een verschil met wat het Rijk rekent. Die rekent toch een hogere rente. Ik zie een interruptie.

De voorzitter: U was mij voor, interruptie van de heer Bik. We hebben bijna geen voorzitter meer nodig op deze manier. Mijnheer Bik.

De heer Bik: Dank u wel, voorzitter. Ik ben gewoon even benieuwd en zoekende. We horen een aantal argumenten en verhaallijnen voorbij komen dat we niet voor scenario C moeten kiezen, omdat dat in deze tijden financieel niet meer haalbaar is. U zegt tegelijkertijd dat het kostendekkend is. Maar wat is dan het echte verhaal? Wat zouden de financiële kosten zijn voor de gemeente als we voor scenario C kiezen?

De voorzitter: Mijnheer Muis.

De heer Muis: Voorzitter, wat ik net toelichtte, dat je die rente aan kunt passen, waarmee je kostendekkend kunt zijn. Als we het nog technischer gaan maken, dan wil ik graag even in de tweede termijn de ambtenaar erbij hebben, voorzitter. Dan kunnen we daar misschien op ingaan. Maar dit is even in het kort het verhaal bij scenario C. Want het is een stimuleringsregeling en het is niet een duurzaamheidslening. Het zit hem vooral in de flexibiliteit in dat rentepercentage.

De voorzitter: Nog een interruptie van de heer Anroedh.

De heer Anroedh: Voorzitter, flexibiliteit in het rentepercentage. Het is zojuist ook even gevallen. Een betrouwbaar en goed bestuur waar de bewoners van op aan kunnen. Ik begrijp dat iemand die eerder een verzoek voor een duurzaamheidslening, een ander rentepercentage gaat krijgen, dan iemand die dat twee maanden later doet, omdat wij als gemeente daar andere rente voor betalen. Op dat punt heeft het Nationaal Warmtefonds dat dan beter op orde.

De voorzitter: Mijnheer Muis.

De heer Muis: Het zijn twee vragen in één. Hoe ze vanuit het Rijk dat doen, dat weet ik niet. Kan misschien inderdaad de ambtenaar straks ook antwoord op geven, hoe zij daarmee omgaan met dat rentepercentage. Maar of dat elke drie maanden gebeurt, dat weet ik niet. Maar het is inderdaad, zoals de heer Anroedh zegt, dat als je het over een jaar afsluit, over een aantal maanden en die rente is hoger, dat je dan een hoger rentepercentage kan betalen. Alleen dan is het waarschijnlijk nog steeds net iets voordeliger dan via het Rijk. Maar het is helemaal terecht, ook de discussie over van hoeveel voegt het dan toe en hoeveel meerwaarde heeft het? Ik heb geprobeerd aan te geven, voorzitter, het zit hem in een aantal andere zaken. De communicatie richting inwoners. Tuurlijk, andere overheden communiceren ook rechtstreeks met inwoners. Maar voor duurzaamheid wil je misschien ook zelf als gemeente een bepaalde ambitie hebben. We hebben hier recent nog een starterslening, niet kostendekkend, verlengd. Dat kan, maar het zijn ook politieke keuzes. Je kunt hem helemaal afpellen en zeggen, deze willen we wel kostendekkend en een andere niet. Dat is volkomen aan u, maar het is ook tegelijkertijd een keuze in hoeverre je als gemeente dit wilt stimuleren, daar waar er ruimte is ten opzichte van alle andere regelingen, of dat u zegt, we vinden dit voordeel niet zo groot dat we hier dat allemaal voor op willen tuigen. Dat kan, dat mag. Dan kom ik bij mevrouw Van Splunter van PRO. Die zegt ook, voegt het voldoende toe? Volgens mij heb ik dat wel toegelicht, wat het toevoegt en dat het beperkter is dan inderdaad in het verleden. De heer Van der Knaap, ook D. D66, de heer Jonkers, C, het meest logisch. Die toegevoegde waarde. Juist boven een bepaalde inkomensgrens, eronder nou juist niet, want dan moeten mensen bij het Warmtefonds, dan betalen ze een 0 procent rente. Het is juist wel kostendekkend. WIJ Lansingerland, de heer Bik, scenario C. Geen overlap, daar heb ik ook antwoord op gegeven. Het is nadrukkelijk de bedoeling om te zorgen dat we niet dezelfde regelingen, het is echt zoeken van waar kun je inderdaad iets toevoegen. De heer Duivesteijn, beperkte toegevoegde waarde, D. Volgens mij komt er wel een aardig beeld uit naar voren waar het volgende college mee verder kan. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Muis. Het aanbod gedaan door de wethouder om in de tweede termijn van het college even met wat ambtelijke bijstand nog het een en ander toe te lichten. Maar al voor we daaraan komen, tweede termijn van de commissie. Ik kijk even

rond wie er behoefte heeft aan de tweede termijn. De heer Anroedh allereerst. Ik wil wel wijzen op het feit dat u nog maar 31 seconden over heeft. Snel praten.

Tweede termijn

De heer Anroedh: Ik doe een hele lange zin met komma's. Ik wil nog even optie D en E toch even goed van elkaar onderscheiden. 5,5 miljoen is er in die pot gezet. En die wordt in etappes, in tranches overgemaakt naar het SVH, als ik het goed begrijp. Het doel van optie D is om hem zo snel als mogelijk te beëindigen. Om nog dat half miljoen, of wat daarvan over is, enigszins te gaan redden. Zodat wij daarmee de bezuinigingen die wij als gemeente moeten doorvoeren, om die te kunnen beperken. Dat is het verschil. Die zou ik ook in de tweede termijn graag terug willen zien. Ik ben toch in de min.

De voorzitter: Vier seconden, dat is prima. Dank u wel. Mevrouw van Splunter.

Mevrouw Van Splunter: Dank, voorzitter. Dank ook voor de beantwoording door het college. Ik wacht zo ook nog even de tweede termijn af. Daarna gaat er toch iets op een ander moment terugkomen. Of het dan C of D gaat worden, wachten we even af. Bij nader inzicht en nog even over nadenkend valt voor ons in ieder geval optie E wel af door de eerder genoemde argumenten door andere fracties. Maar hij stond al beschikbaar. Inwoners die weten ervan hebben dat misschien ingecalculeerd. Dan mag je daarin ook niet teleurstellen. En het was al gereserveerd. Bij deze mijn tweede termijn.

De voorzitter: Mijnheer Oostdijk.

De heer Oostdijk: Dank u wel. Nog even een opmerking over de rentekosten. Wat we volgens mij, maar ik hoor graag of ik dat goed zie, ons moeten realiseren, is dat de uitstaande leningen, die lopen nog, wat is het, 10, 15 jaar door. Of korter. Maar in ieder geval, de meest recente leningen lopen natuurlijk volgens mij nog 15 jaar door. Vraag aan de wethouder, misschien een beetje technisch, zie ik het dan goed dat die rentekosten, dat we daar voorlopig hoe dan ook nog aan vastzitten? Ook al schaffen we hem af, dan staat dat geld nog steeds uit en hebben we hoe dan ook nog wel een paar jaar rentekosten. Zie ik dat goed? Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Anderen die behoefte hebben? Mijnheer Bik.

De heer Bik: In aanvulling daarop, ik zou graag inderdaad een verdiepingsslag op die variant C willen zien voor wat betreft wat het de gemeente nou kost als we voor dat scenario kiezen. Ondanks het feit dat het dan kostendekkend is qua rente. Ik kan me voorstellen dat dat andere kosten zijn dan alleen rente.

De voorzitter: Dank u wel. Nog anderen? Mijnheer Duivesteijn, allereerst.

De heer Duivesteijn: Dank u wel, voorzitter. Terugkomend op de opmerking van de fractie van VVD. We kunnen vijf ton besparen mogelijk bij de begroting, maar als ik het goed heb is het voor de gemeente Lansingerland geen structurele last in die zin. Klopt het dan dat het alleen zou gaan om de rentelasten voor het aan te trekken geld? Vraag ik dan via de wethouder misschien al aan de ambtenaar. Waar ik toch nog een beetje mee zit is, als ik kijk naar het Warmtefonds of naar het ISDE of andere zaken, dan zie ik echt duizend maatregelen die je zo'n beetje kan laten subsidiëren. Van HR-glas tot warmtebatterijen die ik ook net ontdekt heb. Ik vraag me nog af, wat voegt dan de duurzaamheidslening in Lansingerland toe? Ik hoorde de wethouder zeggen dat we daar nog het verschil kunnen maken voor maatwerk of andere zaken, maar wat hebben wij dan nu nog voor echt

specifieke maatregelen die we kunnen bekostigen vanuit de duurzaamheidslening voor onze inwoners die we niet in landelijke regelingen hebben belegd of kunnen worden belegd? Dat was de vraag. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zag ook de heer Van der Knaap nog voor een termijn. Mijnheer Van der Knaap.

De heer Van der Knaap: Voorzitter, dank u wel. Nog één keer onderstrepen dat wij expliciet voor variant D gaan en willen gaan. Daarbij de energiemaatregelen wel blijven stimuleren, maar toch inzetten op variant D en zorgvuldig afbouwen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we nu door naar de tweede termijn van het college, denk ik, als er geen opmerkingen zijn vanuit de commissie. Ik stel voor, we zijn al een beetje over ons tweede drie minuten pauzetje heen. Ik kan me voorstellen dat wethouder Muis misschien heel even met de ambtelijke ondersteuning even de vragen wil doornemen. Dat het misschien handig is om nu even de drie minuten pauze te doen. Dan doen we nu even heel snel de drie minuten pauze en dan zijn we om 22.21 uur weer samen.

Schorsing

De voorzitter: Iets langer dan drie minuten. Maar we gaan verder met de tweede termijn van het college. Eerst het woord aan wethouder Muis.

Beantwoording college

De heer Muis: Dank u wel, voorzitter. Laten we dat proberen en dan kijken wat er nog resteert. De heer Anroedh van de VVD, dat ging erover, als je nu heel snel stopt, dat je dan een half miljoen bespaart. In theorie kan dat, klopt dat, alleen het bedrag is al gereserveerd. Het doet ook wel iets met het vertrouwen van inwoners in de gemeente, in de overheid. En tegelijkertijd, het blijft natuurlijk allemaal leningen. Dat geld komt terug. Het is niet dat je het ineens kwijt bent, die 5 miljoen komt sowieso terug. Het duurt een tijdje, maar uiteindelijk komt het hier terug. Dan de heer Oostdijk van de ChristenUnie over de uitstaande leningen. Die rente blijft natuurlijk, die is niet ineens met dit voorstel verdwenen. Het antwoord is ja. En die rente is natuurlijk ook gestegen, dat is ook handig om te weten. Dan de heer Bik van WIJ Lansingerland, voorzitter, wat de kosten zijn van variant C. Er zijn geen kosten bij variant C, want die rente, die dekt dat. Al die kosten zitten in die rente die dan betaald wordt. En tegelijkertijd, hetzelfde als de heer Oostdijk vroeg, je houdt natuurlijk wel die rente voor de uitstaande leningen. Dan de heer Duivesteijn, die ging in op de heer Anroedh over die, dat ging om de rentelast rond die 5 ton en inderdaad de beschikbaarheid. Het gaat natuurlijk ook over die beschikbaarheid van die 5 ton. Maar hij is al gereserveerd en daar moet u zelf beslissen met elkaar wat wijsheid is. Dan nog een vraag van de heer Duivesteijn over, wat is nou het verschil? Het verschil is in rente vanaf 60.000 euro. Daarboven heb je een rentevoordeel als je het via de gemeente doet in plaats van via het Rijk. Onder die 60.000 is het 0 procent, dan moet je vooral bij het Warmtefonds zijn, bij het Rijk. Maar boven die 60.000 zit er nog een verschil. Ik had het net ergens opgeschreven. Bij het Rijk is het tussen de 3,9 en de 4,4 procent en bij ons is het 3 procent. Het is natuurlijk allemaal op basis van vandaag en dat kan natuurlijk veranderen. Maar er zit nog een voordeel voor inwoners met een inkomen boven de 60.000 euro.

De voorzitter: Daar heeft de heer Duivesteijn geen vraag meer over. Nog wel een vraag gelukkig.

De heer Duivesteijn: Voorzitter, het ging mij heel even om die 60.000 of het om een lening ging of het verzamelinkomen.

De voorzitter: Mijnheer Muis.

De heer Muis: Dat klopt. Daarmee kwam ik aan mijn laatste beantwoording. Aan u, voorzitter, om het woord te geven.

De voorzitter: Dan geef ik nu het woord aan mevrouw Binnerts voor nog een technische toelichting. U heeft het woord.

Ambtelijke organisatie: Ik had nog een kleine toevoeging. We hebben het over 2 landelijke leningen. Ze komen beide van het Warmtefonds. De een is voor energiearmoede doelgroep, met een verzamelinkomen van 60.000 euro. Daarvoor wordt geen rente gevraagd. En de andere is ook van een Nationaal Warmtefonds, boven die 60.000 euro. Dat is het rentepercentage dat net werd aangegeven tussen de 3,9 en de 4,4 procent.

De voorzitter: Dank u wel. Ik hoop dat daarmee ... De interruptie van de heer Bik op wethouder Muis neem ik aan. Op wethouder Muis. Mijnheer Bik.

De heer Bik: Ik wil niet een betweter zijn, maar ik wil het gewoon goed begrijpen. En ik denk echt wel dat ik de verschillen tussen C en D zie, alleen ik hoor ze niet. Want als je stopt met de lening verstrekken, dat kost geen geld. En variant C kost ook geen geld. Waarom zou je dan niet voor variant C kiezen?

De voorzitter: Mijnheer Muis.

De heer Muis: Voorzitter, goede vraag. Maar dat is een vraag aan uw mede-commissieleden. Volgens mij niet aan het college. Wij leggen dit voor en wij zeggen, gehoord hebbende de raad. Dat is misschien ook goed om even terug te halen. Dat was, wij weten nog net niet of wij, u stelt voor die te stoppen, maar kom terug met scenario's van waar heb je wel meerwaarde? Dat ligt hiervoor met de scenario's van stoppen, doorgaan met geld, zonder geld of een stimuleringsregeling van maken. Wat stelt u voor? Wij stellen voor C op basis van uw vraag van de vorige raad, vanuit de commissie. Op basis van uw vraag stellen we dit voor.

De voorzitter: Interruptie van de heer Duivesteijn.

De heer Duivesteijn: Dank u wel, voorzitter. Klopt het dan dat weliswaar de rentes meebewegen, maar dat er ook gewoon capaciteit intern nodig hebben om scenario C in stand te houden? Dat daar ook nog een kostenaspect in zit?

De voorzitter: Mijnheer Muis. Sorry, wethouder Muis moet ik zeggen.

De heer Muis: In principe, voorzitter, zitten alle kosten, ook administratieve handelingen, et cetera, ook aan onze kant zitten in dat rentepercentage. Dat is denk ik het antwoord.

De voorzitter: Dank u wel. Als er verder geen interrupties meer zijn, brengt dat ons aan het einde van dit agendapunt. Maakt de tongen los, merk ik al. Toch nog. Mijnheer Anroedh, u bent door uw tijd heen. Als u belooft dat u deze vraag kunt stellen binnen vijf seconden, en ik tel mee, dan gun ik hem nog net aan. Mijnheer Anroedh.

De heer Anroedh: Ik zou graag nog ook aan collega's mee willen geven inderdaad, dat dat verschil tussen C en D, wat nu ook weer klein wordt gemaakt ...

De voorzitter: Dan ga ik u interrumpen.

De heer Anroedh: Dat is dat die onzekerheid bij de burger met een wisselende rente net zo groot blijft.

De voorzitter: Mijnheer Anroedh, ik ga u toch even ... Ik waardeer uw doortastendheid en het belang wat u hecht aan dit agendapunt. Maar ik gaf u de mogelijkheid om een interruptie, een korte vraag te stellen aan de wethouder. Als u dat dan misbruikt om er toch nog een termijntje aan vast te plakken, een soort van derde termijn, dan word ik daar niet zo heel erg gelukkig van. Het is maar goed dat het bijna reces is, zou ik willen zeggen. Dan sluit ik dit agendapunt daadwerkelijk af, als de linkerflank zich nog blijft gedragen. Opnieuw, dit was een bespreekstuk, er volgt geen stuk in de raad hierover. Ik denk dat er voldoende duiding richting het college is meegegeven om hier bepaalde keuzes in te maken. Maar dat is vooral bij het nieuwe college wat hier straks zit.

6. Stukken ter advisering aan de raad

6.a Zienswijze Meerjarenbeleidsplan VRR 2027-2031

De voorzitter: Dan gaan we door naar agendapunt 6. Dat zijn de stukken ter advisering aan de raad. Daar hebben we één stuk voor staan. Dat is agendapunt 6.a, zienswijze meerjarenplan VRR 2027-2031. We zaten natuurlijk even met het VRR-boekje bij twee agendapunten terug. Dit plan beschrijft de doelen die de VRR, de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond is dat, in die periode nastreeft en hoe de taken van de VRR zo effectief mogelijk ingevuld worden. Daarbij geef ik als eerste het woord aan de raadsrapporteur, de heer Mark Bik. Of mevrouw Raufi. Het is Mark. Mijnheer Bik.

Eerste termijn

De heer Bik: Dank u wel, voorzitter. We hebben afgesproken dat mevrouw Raufi de volgende keer de honneurs gaat waarnemen. Vanuit de raadsrapporteur is het volgende over de voorliggende zienswijze, het meerjarenbeleidsplan van de veiligheidsregio. We kunnen ons in de basis in de concept zienswijze vinden, maar mevrouw Raufi zal daar haar eigen kleur ook namens haar partij ook nog aan verbinden. Voorzitter, ik neem even de vrijheid om ook meteen ons standpunt maar in mijn spreektijd te verwerken. Dan hebben we dat maar gehad, zullen we maar zeggen. We kunnen ons vinden in de concept zienswijze. De vinger wordt op de zere plek gelegd als het gaat om het ontbreken van belangrijke documenten. Daarnaast wordt er een voorstel gedaan om dit soort situaties in de toekomst te voorkomen. In tegenstelling tot voorgaande keren, en dat is wel even een kritische noot, maar ik wil het ook niet al te groot maken, zijn uw raadsrapporteurs niet vooraf meegenomen in het opstellen van deze zienswijze. We gaan ervan uit dat we dit bij toekomstige zienswijzen weer net zo constructief oppakken als dat we dat de afgelopen jaren gewend waren. WIJ Lansingerland beschouwt deze zienswijze als een hamerstuk, maar dringt er bij het college wel op aan om richting de VRR scherp te blijven op de in de zienswijze genoemde zorgen rondom de informatievoorziening. De onderliggende documenten, zoals capaciteitsanalyse, raamwerk, repressieve brandweezorg en het meerjaren oefenbeleidsplan, moeten wat onze fractie betreft zo snel mogelijk door de veiligheidsregio worden gedeeld. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar mevrouw Van Splunter voor uw termijn. Of een interruptie? Voor uw termijn. Mevrouw Van Splunter.

Mevrouw Van Splunter: Dank, voorzitter. Het beleidsplan van de VRR laat goed zien dat we leven in een complexere en onzekere wereld met nieuwe risico's zoals klimaatverandering en cyberbedreigingen. PRO Lansingerland waardeert de realistische en flexibele koers die de VRR kiest. Voor ons staat de inwoner centraal. We worden blij dat de VRR aangeeft dat de hulpvraag voorop staat en maatwerk krijgt. Voorzitter, veiligheid is regionaal georganiseerd, maar wordt lokaal ervaren. Daarom vinden wij het belangrijk dat het principe regionaal waar het kan, lokaal waar het moet, ook echt in de praktijk zichtbaar is. Daarnaast zien we terecht veel aandacht voor samenwerking en zelfredzaamheid. Maar niet iedere inwoner is zelfredzaam. Dat vraagt blijvende aandacht voor kwetsbare groepen en duidelijke communicatie. PRO Lansingerland kan zich goed vinden in opgestelde zienswijze. Wij erkennen de waardering voor de strategische richting van het beleidsplan, maar tegelijkertijd een belangrijk punt van zorg, de informatievoorziening. De gemeente geeft terecht aan dat essentiële stukken, zoals ... Dat is al gezegd. Met andere woorden, wij kunnen ons goed vinden in de opgestelde zienswijze en de aandacht die de gemeente specifiek vraagt voor de financiële gevolgen, de uitvoerbaarheid van de ambities, de gevolgen voor de gemeentelijke crisisorganisatie en bevolkingszorg en de wijze waarop voortgang, presentaties en bijsturing gedurende beleidsperiode worden gemonitord. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar mevrouw Raufi.

Mevrouw Raufi: Dank u wel, voorzitter. Wij, Leefbaar 3B, kunnen niet enthousiast instemmen met het meerjarenbeleidsplan. Belangrijke documenten, cijfers en analyse ontbreken nog steeds. Waardoor de gevolgen voor uitvoering en benodigde capaciteit en kosten onvoldoende inzicht kan. Dat vinden wij extra zorgelijk, omdat het niet de eerste keer is. Vier jaar geleden hebben wij bij het vorige beleidsplan precies dezelfde opmerking gemaakt. Toen zeiden we al, waar zeggen wij nu precies ja tegen als de stukken niet zichtbaar zijn? Nu vier jaar later staan we opnieuw voor dezelfde situatie. Daarom vragen wij ons af of VRR hier niets van geleerd heeft. Of dat het inmiddels een bewuste keus is geworden. Graag reactie van de portefeuillehouder hierop. De raad wordt gevraagd een oordeel te geven zonder over alle informatie te beschikken. Dat maakt zorgvuldige afweging lastig. Voorzitter, Leefbaar 3B vindt het onwenselijk dat belangrijke informatie pas na besluitvoering beschikbaar komt. Wij verzoeken dat daarom de VRR voortaan alle relevante documenten gelijktijdig met het beleidsplan aan te leveren, zodat gemeenteraden hun besluit kunnen baseren op volledige informatie. Los van dat het lastig is om beleid te beoordelen, waarvan essentiële bijlagen nog in ontwikkeling zijn, moeten wij constateren dat het beleidsplan zelf een degelijk document is. Voorzitter, voor Leefbaar 3B blijft daarbij een onderwerp van bijzonder belang, presentatie van onze hulpdiensten in praktijk. Wij hebben de afgelopen jaren meermaals aandacht gevraagd voor aanrijdtijden van ambulance, politie en brandweer in Lansingerland. Mooie ambities zijn belangrijk, maar uiteindelijk telt onze inwoner overal of hulp op tijd wanneer iedere seconde telt. Daar lezen wij geen ambitie over. Misschien zit dat verstopt in bijlagen die wij niet kennen. Wij willen de portefeuillehouder vragen om hier kritisch te zijn en blijven richting VRR. Met die kanttekening is voorliggend beleidsplan voor ons natuurlijk een hamerstuk.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar de heer Hofman van de ChristenUnie. Mijnheer Hofman.

De heer Hofman: Dank, voorzitter, voor het woord. Dank ook voor de kritische woorden van mevrouw Raufi, die wel aardig weergeven wat ik ook dacht bij het lezen van de zienswijze. Om daar van de serieuze bijdrage van mevrouw Raufi een kleine karikatuur te maken, als mij gevraagd wordt, alsjeblieft Arjen, hier is een plan, vind er wat van. En ik lees een plan en ik denk, ziet er goed uit. Ik zie dat je nog iets erbij hebt bedacht, iets wat eronder ligt,

laat me dat even zien. En ik krijg terug, nee, geloof me maar op mijn blauwe ogen dat het goed is, dan vraag ik me toch af welke reactie ik moet gaan geven. Ik vind het niet zo chique. Dit is blijkbaar de modus operandi. Mijnheer de portefeuillehouder, ik ben erg benieuwd wat u ervan vindt, want ik kan er niet zoveel mee. Maar als dit is hoe wij als raad deze zienswijze willen versturen, met de kritische noot die heel terecht is, dan kan ik daar denk ik best mee leven. Maar ik denk dat we dit wel echt even anders moeten gaan doen.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Hofman. Dan ga ik naar mevrouw Van de Giessen.

Mevrouw Van de Giessen: Voorzitter, dank u wel. De VVD kan zich in hoofdlijnen vinden in de koers van de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond. Veiligheid is een kerntaak. We herkennen de risico's die ze benoemen. Hebben we het net ook al de hele tijd over gehad. Het is goed dat ze hier voor uitkijken. Tegelijkertijd vindt de VVD dat de ambities altijd hand in hand moeten gaan met uitvoerbaarheid, transparantie en financiële discipline. Daarom hebben wij drie vragen aan de burgemeester. Ten eerste over de financiën. De VRR heeft stevige ambities, onder meer op het gebied van digitalisering, informatieveiligheid, crisisorganisatie, maar ook weerbaarheid. We hebben het er net uitvoerig over gehad. Deelt de burgemeester de zorg dat de financiële gevolgen voor gemeenten nog onvoldoende inzichtelijk zijn? En hoe bewaken wij dat nieuwe ambities niet automatisch leiden tot hogere gemeentelijke bijdragen? Ten tweede over de onderliggende stukken. We hebben het er net over gehad. Belangrijke documenten, zoals de capaciteitanalyse, moeten nog worden uitgewerkt. Wanneer ontvangen wij deze stukken, zodat we de uitvoerbaarheid en financiële consequenties goed kunnen beoordelen? En ten derde over Lansingerland. Er zit ook een kans, juist omdat het raamwerk repressieve brandweezorg nog wordt ontwikkeld, of althans, wij hebben hem nog niet, is dit het moment om onze lokale belangen goed in te brengen. Kan de burgemeester aangeven welke stappen er binnen de VRR gezet worden om ervoor te zorgen dat de toekomstige inrichting van de brandweezorg ook voor Lansingerland voldoende dekking biedt en goede opkomsttijden gaat of blijft bieden? Voorzitter, de VVD steunt de richting van de VRR, maar wij vinden wel dat de nieuwe ambities pas verantwoord zijn als ook de uitvoerbaarheid, de financiële gevolgen en de impact voor de gemeente voldoende inzichtelijk zijn. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar de heer Jonker van D66. Mijnheer Jonker.

De heer Jonker: Dank u wel, voorzitter. Veel is al gezegd. Wij herkennen ons als D66 in veel van de genoemde kritiekpunten. Als je de zienswijze aan close reading doet, dan zie ik ook dat de gemeente zijn best doet om die ook in de brief te verwoorden. Want er staat best wel een pittige conclusie in dat wij in feite niet in staat zijn om de voorgestelde beleidsrichting en daaraan verbonden consequenties volledig en zorgvuldig te kunnen beoordelen. Dat is best wel pittig als je dat tegen hen zegt. Want er staat in feite dat wij onze rol niet goed kunnen invullen. In die zin vind ik de functie van de zienswijze die het probleem schetst, vind ik goed. Voor mij is de brief een hamerstuk. Maar wat geen hamerstuk is in de zin, figuurlijke zin, is hoe we dit nu gaan verbeteren en hoe we zorgen dat op tijd ons deze informatie bereikt. Dat wilde ik graag aangeven.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik als laatste naar de heer Van der Knaap van het CDA. Mijnheer Van der Knaap.

De heer Van der Knaap: Voorzitter, eens met de voorgaande opmerkingen. Ik begrijp ook dat er een stukje historie ligt van de afgelopen vier jaar. Maar als CDA zijn we het eens met de opgestelde reactie zienswijze meerjarenbeleidsplan. Eens met de opmerking over het ontbreken van de onderliggende documenten. Dat kan wellicht geld kosten. De omvangrijke ambities zullen financiële en organisatorische impact hebben, welke nu nog niet inzichtelijk

zijn. Dat is wel een kritische noot. De opgevoerde aandachtspunten en daarbij gestelde conclusies zijn aanleiding voor het CDA om akkoord te gaan met de opgestelde zienswijze.

De voorzitter: Dank u wel. Ik hoor over het algemeen instemming met de zienswijze, maar nog wel een aantal vragen ook richting de portefeuillehouder. Dat is burgemeester Van der Linden. Burgemeester, u heeft het woord.

Beantwoording college

De heer Van der Linden: Dank u wel. Even kijken waar te beginnen. In ieder geval, dank voor het onderschrijven van wat wij als tekst hebben voorgesteld in de zienswijze zelf. Aan de ene kant wil je natuurlijk ook altijd verbindend zijn als je een van de deelnemende gemeenten bent aan zo'n belangrijke GR die fantastisch werk levert en er altijd is. Maar we vinden het wel ingewikkeld, dat wordt ook geconstateerd, dat dit ook de vorige keer al is gevraagd en dat dat niet is geleverd. Daar is ook contact over geweest met de ambtelijke organisatie van de VRR. Dan merk je van, dat is wel ingewikkeld. Daar zijn we het wel mee eens. Dat gesprek moeten we nog wel voeren in het AB. En in zo'n AB heb je natuurlijk niet heel veel tijd voor zo'n gesprek. Maar ik weet niet zeker of andere zienswijzen ook dit punt aanraken. Dat kan natuurlijk helpen. Ik begreep dat het in het verleden niet zo is geweest, dat we daar een unieke mening hadden. Dat kan natuurlijk. Maar het is wel een overtuiging. Je moet wel even iets beter kunnen doorzien wat je afsprekt en wat dat je zou kunnen kosten. Relativerend is het niet bedoeld, maar misschien wel ter aanvulling. We hebben natuurlijk wel elk jaar ook gewoon de zienswijze op de concept begroting en wat je daarin ziet gebeuren en hoe dat zijn beslag krijgt in de organisatie. Daar kunnen we ook altijd goede zienswijzen op indienen. Dat is ook het antwoord op de eerste vraag van de VVD. Daar kijken we vooral naar de P&C-cyclus. De tweede vraag heb ik volstrekt onleesbaar opgeschreven. Wanneer ontvingen we dan deze stukken? Of ontvangen we die? Dat weet ik niet. De ambtelijke organisatie heeft ze ook nog niet. Daar gaan we naar kijken. Ik vind wel dat we iets meer nodig hebben. De derde vraag was, er is aandacht gevraagd, ook trouwens in de bijdrage van Leefbaar 3B, voor aanrijdtijden. Ik krijg daar nog wat appjes over binnen. Aanrijdtijden, goede aanrijdtijden. De hoofdlijn is dat in veel gevallen het wel wordt gehaald, maar inderdaad dat er wel aandacht nodig is voor het slagingspercentage. Ik heb er nu niks concreter op dan dat. Maar ook daar hebben we natuurlijk wel het gesprek over, want het is een heel uitgestrekt gebied, niet alleen onze gemeente, maar ook andere gemeenten, die discussie loopt op meer plekken. Even kijken of ik alle vragen verder heb beantwoord.

De voorzitter: Ik zie een interruptie van mevrouw Van de Giessen.

De heer Van der Linden: Ik denk het wel. Misschien nog even een toezegging.

De voorzitter: De toezegging, daar zitten we op het puntje van de stoel voor. Maar ik heb eerst nog een interruptie. Mevrouw Van de Giessen.

Mevrouw Van de Giessen: Dank u wel voor de uitleg van een aantal vragen. Eén vraag, de laatste over de aanrijdtijden. U geeft aan van, daar zitten meer mensen mee. Maar nu is het moment dat het raamwerk er nog niet ligt. Daarom zei ik, we kunnen het ook zien als een kans. Welke stappen worden er dan actief gezet om te zorgen dat het voor Lansingerland wel misschien beter wordt, qua dat onderdeel?

De voorzitter: Dank u wel voor de vraag. Gaan we terug naar de burgemeester, mijnheer Van der Linden.

De heer Van der Linden: Welke stappen worden er concreet gezet om te zorgen dat de aanrijdtijden 100 procent gehaald worden? Dat kan ik nu niet zeggen. Dat beschouw ik even als technische vraag. Wil ik best een keer op terugkomen, denk ik. Maar dat weet ik nu niet. De heer Bik begon zijn, maiden speech, wilde ik zeggen, dat is niet zo, zijn bijdrage met de constatering dat de raadsrapporteurs niet betrokken zijn en vroeg mij met het mes op de keel om een toezegging dat het de volgende keer wel zou gebeuren. Dat gaan we natuurlijk regelen. Ik denk dat ik hierbij alle vragen heb beantwoord. Ik heb al gehoord dat het stuk op zich als hamerstuk door kan. Maar de punten die openstaan, daar gaan we natuurlijk nog wel op terugkomen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik voor de tweede termijn van de commissie even rond. Wie heeft er behoefte aan een tweede termijn? Mevrouw Van Splunter.

Tweede termijn

Mevrouw Van Splunter: Nog steeds een hamerstuk. Eens met alle kritiek en belangrijk dat we er scherp op blijven. Ik wil graag nog even meegeven dat als het over die aanrijdtijden van de ambulance gaat, het heel interessant is om een beeldvorming daarvan terug te zien. Waarbij de directeur van de VRR volgens mij heel erg duidelijk komt uitleggen over de aanrijdtijd vanuit vroeger, hoe die er stond en hoe er nu zorg geleverd wordt. Want ik denk dat dat een heel hoop onrust ook bij inwoners weg kan houden. Want op het moment dat wij het er hier continu over hebben en je hebt straks een hartaanval, dan krijg je er een dubbele bovenop omdat je bewust bent van, ik woon in Lansingerland. Hij ligt iets genuanceerder. Dank, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Splunter. Nog andere mensen die behoefte hebben aan een tweede termijn? Ik heb ook geen nieuwe vragen meer gehoord aan de burgemeester. U wenst toch nog enige reflectie in uw tweede termijn?

Beantwoording college

De heer Van der Linden: Dank. Geen letterlijke vraag, maar ik weet wel dat een extra brandweerpost wordt onderzocht. Je hebt natuurlijk een heel groot gebied van bijna Zeeland tot aan Noord-Holland. Hoe deel je alles goed in? Daar wordt ook gekeken naar de positionering van de posten. Dat is hem even.

De voorzitter: Dank u wel. Daarmee komen we aan het einde van dit agendapunt. Gehorende de partijen kunnen we dit denk ik als hamerstuk op de agenda van de raad van 16 juli zetten. Maar daarbij doen we natuurlijk niets af aan de kritische noten die er al zijn gekraakt door de commissie. Gaan we door naar agendapunt ... Daarbij nog, die beeldvorming als u die niet kunt vinden, kunt u altijd even mij of de griffier aanschieten. Dan kunnen we even helpen om die beeldvorming nog terug te vinden, waar door mevrouw Van Splunter naar was verwezen.

7. Actualiteiten uit het college

De voorzitter: Gaan we door naar agendapunt 7, dat zijn de actualiteiten uit het college. Onder andere hebben we ook de derde voortgangsrapportage gekregen van het college met daarop een aantal punten. Zijn daar vragen over vanuit de commissie? Die zijn er. Te beginnen met de heer Duivesteijn.

De heer Duivesteijn: Voorzitter, goed om te lezen dat het college handelt op het fenomeen jumpen. Ook goed om te lezen dat er twee nieuwe allround boa's in dienst gaan treden. Dat

leidt bij mij wel tot de vraag, omdat ik zie dat er intensief is ingezet op gerichte handhavingsactie rondom het fietsverbod in de winkelgebieden. Maar dat er vervolgens wordt gezegd dat gezien de capaciteit er minder intensiteit gaat plaatsvinden, terwijl we twee extra boa's krijgen. Kan het college daar kort op reflecteren?

De voorzitter: De burgemeester, denk ik.

De heer Van der Linden: Daar kan ik kort op reflecteren. Krijgen is nog niet hebben. Maar dat gaat natuurlijk wel gebeuren. En het tweede is dat, en dat hebben we in februari ook al zo besproken, we zouden intensiever aanwezig zijn, vooral op momenten dat we zouden kunnen veronderstellen, er zijn veel meer fietsers in het centrum met meer boa's. En dan moet je ook koppeltjes hebben natuurlijk. Graag meerdere koppeltjes op één plek. En dat zou ten koste kunnen gaan van een aantal andere activiteiten. Bijvoorbeeld het nalopen van meldingen of het bekijken of bijplaatsingen inderdaad buiten de tijd zijn enzovoorts. Daar is ook nog wel, en dat is vaak geen spoed natuurlijk, en ook niet zo zichtbaar als handhaven op fietsen in het centrum. Maar daar lag nog wel wat werk. Dat wordt ook weggewerkt. Maar ik denk dat we hier nog wel op een ander moment wat meer met cijfers kunnen, beeldvormend misschien, kunnen doen. In ieder geval, de acties als zodanig hebben wel succes gehad.

De voorzitter: Andere vragen over de voortgangsrapportage? Mevrouw Van de Giessen.

Mevrouw Van de Giessen: Voorzitter, dank u wel. Wij hebben inderdaad ook gelezen dat er in de voortgangsrapportage over het jumpen inderdaad, dat er na eerdere incidenten geen nieuwe gevallen van jumpen meer hebben plaatsgevonden. Tegelijkertijd hebben wij informatie ontvangen van een inwoner over een poging bij de Prins Johan Friso School in Berkel en Rodenrijs op 19 maart jongstleden, en een incident op 8 juni bij de skatebaan aan De Windas. Daarbij is één jongere voor de tweede keer doelwit geworden van een groep van vijf tot zes jongens, van ongeveer twaalf tot veertien jaar oud. De samenstelling van de groep was niet geheel hetzelfde, maar een aantal daders wel. De wijkagent is de eerste keer gebeld door de directie van de school, en de tweede keer is die gebeld door een voorbijganger, die daadwerkelijk tussenbeide kwam. De wijkagent heeft geadviseerd om aangifte te doen, zodat er beter opgetreden kan worden. Toen de ouders en de jongeren dat deden, werd daar in eerste instantie, werd dat ontmoedigd, omdat het om minderjarige daders zou gaan, en dit niets zou opleveren in verband met het jeugdrecht. Alleen door volharding van de ouders is het alsnog geregistreerd. Als zulke meldingen daardoor niet goed worden geregistreerd, is het beeld dat wij hebben dan wel juist? Elk geval is één te veel. Daarom een aantal vragen. Hoe worden de ...

De voorzitter: Ik ga u heel even onderbreken. De voortgangsrapportages zijn bedoeld voor korte, heldere vragen aan het college. Ik snap het belang van dit punt heel goed. Maar dit klinkt meer als een rondvraag die u had in kunnen dienen, want ik verwacht ook dat het een zeer specifieke vraag is. Ik weet ook niet hoeveel de portefeuillehouder daar dan over kan zeggen. Als u misschien uw vragen kan samenvatten in een kort verhelderend punt waar ook de portefeuillehouder iets mee kan.

Mevrouw Van de Giessen: Ik ga één vraag stellen. In de voortgangsrapportage staat, zodra wij weten dat er wat gebeurt, grijpen wij in. Mijn vraag is, wat gaat het college nu deze informatie bekend is, concreet doen om de veiligheid van jongeren te vergroten? Het tweede punt, dat gaat over wat Leefbaar 3B ook al aangaf, het fietsverbod. We hebben het net ingezet, het fatbike verbod, een van de grootste ergernissen. Nu staat er dat het meegaat in de reguliere surveillance. De vraag is, hoe vaak gebeurt dat dan? Maar ook, er wordt gerefereerd aan het behaalde resultaat. Ik hoorde de burgemeester net zeggen dat

het een positief resultaat is, of dat het resultaat tegenvalt. Want het is een van de redenen om nu minder actief te surveilleren.

De voorzitter: Dank u wel. Misschien dat er nog meer vragen over hetzelfde onderwerp zijn, daar kijk ik nog heel snel voor rond. Heeft u een vraag over hetzelfde onderwerp of over een heel ander onderwerp, mijnheer Scheringa?

De heer Scheringa: Hetzelfde onderwerp. Ik hoorde mevrouw Van de Giessen net zeggen over een fatbike verbod. Maar ik heb die cijfers gelezen en ik zie dat 10 procent van de gevallen betrof een fatbike. Ik wil een vraag stellen.

De voorzitter: U moet een vraag wel stellen aan het college hierover. Het is niet de bedoeling dat u onderling met elkaar het debat aangaat.

De heer Scheringa: Ik wil een vraag stellen aan de burgemeester.

De voorzitter: Ik geef het u maar even mee, mijnheer Scheringa. Gaat u verder.

De heer Scheringa: Als 90 procent geen fatbike is, misschien moeten we dan een niet-fatbike beleid vaststellen, want die geven de grootste overlast.

De voorzitter: Ik proef niet heel erg een vraag, maar dat laat ik maar even het oordeel aan de portefeuillehouder. De heer Anroedh heeft ook nog een aanvullende vraag op de vragen die uw fractiegenoot ook al heeft gesteld.

De heer Anroedh: Een korte aanvulling inderdaad. Ik ga er geen extra bij zetten zomaar. Dat heb ik al geprobeerd. Het gaat even om die koppeling met de politie. Wat je ziet in de voortgangsrapportage dat er nu een koppeling met de politie bij zit. Dat suggereert dat die er eerder niet was. Daarin zie ik wel een voortgang en een uitbreiding van de capaciteit die die controle gaat uitvoeren. Maar toch wordt die dan niet toegepast als zijnde dat er meer gecontroleerd wordt. Moet ik dat zo begrijpen? Hoe zit die koppeling met de politie nu op dit dossier?

De voorzitter: Dank u wel. Dan hebben we nog de heer Hofman die ook nog een vraag heeft over dit onderwerp. Mijnheer Hofman.

De heer Hofman: Ik had dezelfde vraag als de heer Scheringa, maar ik ga proberen om hem toch in een vraagvorm te stellen. We zien dat er een fatbike verbod is, dat was de insteek. 10 tot 20 procent van de bekeuringen wordt uitgereikt aan een fatbike. Kan de burgemeester daarop reflecteren en over de effectiviteit van het fatbike verbod in dat licht?

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar de portefeuillehouder, dat is de burgemeester. Ik hoop dat hij het allemaal heeft kunnen bijschrijven. De burgemeester.

De heer Van der Linden: Ik heb één woord opgeschreven, fiets. Nee, serieus. We hebben hier natuurlijk in februari een serieus gesprek over gehad en ook toen is wel benadrukt, als je gaat handhaven op fietsen in het centrum op momenten dat het niet mag, los van de vraag wanneer het niet mag, dan ga je alle fietsen die fietsen op dat moment waarschuwen en/of op handhaven. Dat is ook voorspeld en ook gebeurd. Ik had niet precies in mijn hoofd de verhouding tussen reguliere fietsen, wat dat ook moge zijn, want daar kunnen ook bakfietsen tussen zitten, speedpedalecs enzovoorts, en fatbikes. Maar natuurlijk iedereen die de krant leest of een keer het journaal kijkt, beseft natuurlijk, de meeste te

verwachten irritatie zit bij de fatbike. Daar is ook op gehandhaafd. Maar in principe is elke fiets die fietst onder de ogen van een koppeltje boa's is op gehandhaafd. Ik kan niet precies een reflectie geven op, hadden we 90-10 verwacht of 50-50? Maar er fietsen ook heel erg veel reguliere fietsen. Soms moeders met kinderen of vaders met kinderen, enzovoorts. Daar handhaven we ook op. Dan was er een vraag over de koppeling met de politie. Het is gewoon heel fijn, politie en verkeer. Elke politieman die je gaat vragen, doen jullie wel iets aan verkeer? Dan zeggen ze, ja natuurlijk, dat zit gewoon in ons standaardpakket. Overlast zit in het standaardpakket, enzovoorts. Natuurlijk, in relatie tot, is er een prio, dan gaat anders ... even terzijde. Daar hebben we iets meer ruimte op. Daar kun je iets meer op plannen. Maar als er een koppeling is, dan kan je ook soms even communiceren van, wij moeten nu weg, want, spoed. Maar als jullie in de buurt zijn, kun je even doorgaan? Dat is de bedoeling van deze zin. Dan was er een retorische vraag. Is het niet tijd voor, wat was het, handhaven op niet-fitbikes? Maar ook dan ga je natuurlijk weer die eeuwige discussie krijgen over, wat is een fatbike? Wat is categoriseren? Is elk overlastgevend gedrag niet handhaafbaar, enzovoort. Het lijkt mij een prima gesprek om ooit nog eens verder te gaan met de discussie over, hoe ga je om met handhavingsvragen in het centrum, prima gedachte. Maar een fiets die tegen je schenen aanrijdt is altijd irritant. Of het nou een fatbike is of een hele saaie opoefiets. Dat waren even de fietsen, denk ik. En was er nog een andere ...

De voorzitter: Er was nog de vraag van mevrouw Van de Giessen over het jumpen incident.

De heer Van der Linden: Wij hebben geen meldingen meer gekregen na de enorme piek in de aandacht, ook op het journaal enzovoorts, van het fenomeen, rond het fenomeen jumpen. U leest nu een geval voor, wat natuurlijk heel treurig is, zeker als het iemand al voor de tweede keer overkomt. Ik weet niet of wij dat wisten. Dat weet ik niet. Dat kan ik niet beoordelen zo. Misschien kunnen we na de hamer nog even kijken of die aangifte uiteindelijk inderdaad wel opgenomen is. Kennelijk wel. Dan is hij misschien na afloop van de rapportageperiode ... Twee keer. Ik hoor uit de wandelgangen twee keer, voorzitter. Dank u. Laten we daar gewoon even naar kijken. In principe natuurlijk alles wat gemeld wordt, dat wordt meegenomen. Maar wij weten natuurlijk ook niet wat we niet weten. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel voor de beantwoording van de vragen over de voortgangsrapportage. Ik wil wel even de commissie erop wijzen dat de voortgangsrapportages zijn bedoeld om voortgang aan te geven. Als u daar een korte vraag over heeft, is dit een mooi moment. U heeft natuurlijk ook andere instrumenten als het gaat over meer gedetailleerde cijfers, over handhaving en dergelijke. Dat is perfect om dat bijvoorbeeld via technische vragen te stellen. Als u wat meer duiding nodig heeft van bepaalde gebeurtenissen bijvoorbeeld dan kunt u ook altijd een rondvraag indienen voor deze commissie. Nog andere actualiteiten uit het college? Ik kijk even naar de burgemeester of er nog andere dingen zijn? Ik kijk even naar wethouder Muis. Nee?

8. Actualiteiten uit de commissie

De voorzitter: Dan gaan we door naar agendapunt 8, de actualiteiten uit de commissie. Dan kijk ik de commissie even rond of daar actualiteiten uit zijn.

9. Verbonden partijen

De voorzitter: Dan agendapunt 9, vroeger altijd mijn favoriete punt in deze commissie, de verbonden partijen. Zijn daar nog updates uit? De VR is natuurlijk net al even besproken. Daar zie ik ook niemand over. Dat is mooi.

10. Rondvraag en sluiting

De voorzitter: Dan gaan we door naar de rondvraag. Er is één rondvraag ingediend door de heer Van Der Knaap. Mijnheer Van der Knaap.

De heer Van der Knaap: Voorzitter, dank u wel. Het is al laat, maar dit is een situatie die min of meer vijf over twaalf is. Alsnog denk ik heel belangrijk om aan te leveren. De inleiding is zo dat de Rottebanbrug staat als vanouds bekend als springplank voor jongeren. Met mooi weer springen de mensen daar vanaf ter verkoeling. Dit werd door omwonenden als ook varende recreanten geaccepteerd. De omstandigheden tijdens de dagen met heel mooi weer laten nu een heel ander beeld zien van de Rottebanbrug. Het is nu een samenscholingsplek voor jongeren die erg veel overlast veroorzaken. Omwonenden, varende recreanten, passerende fietsers als ook medewerkers van nabijgelegen restaurant voelen zich nu onveilig en bedreigd wanneer zij de brug moeten passeren. Zelfs bootverhuurbedrijven merken een terughoudende behoefte bij waterrecreanten die geen boten meer huren. Vragen die ik hierover wil stellen is, bent u bekend met de huidige dreigende situatie rondom de Rottebanbrug? Bent u op de hoogte van meldingen die door omwonenden zijn gedaan? Bent u bekend met het van kracht zijn van het samenscholingsverbod sinds 2020? De laatste vraag is, wat is het plan om deze situatie ene halt toe te roepen? Bij deze.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we, denk ik, naar de burgemeester.

De heer Van der Linden: Dank u wel. Vier vragen. Zijn we bekend met de situatie? Ja, daar zijn we mee bekend. Zeker nu het de laatste week weer heel warm is, zie je ook veel meer mensen sowieso buiten, maar ook rond de brug. Dit leidt geregeld tot overlast, maar ook wel tot onveilige situaties en meldingen van omwonenden. De politie, jongerenwerk, boa's houden de situatie, de locatie, daarom actief in de gaten. Daar kom ik zo op terug. Waar nodig spreken ze jongeren aan op hun gedrag en treden ze handhavend op. Twee, bent u op de hoogte van de meldingen? Ja, daar zijn we ook van op de hoogte. Dat is ook reden om daar iets meer aan te gaan doen. Of iets meer aan te doen. Want die meldingen nemen we natuurlijk serieus. Het is heel vervelend, maar ook wel meer dan dat, als je van tevoren weet, als het heel lekker weer is en windstil en het zonnetje schijnt en mensen hebben tijd, dat je dan van tevoren al ervan uit kan gaan, het wordt een beetje vervelend rond die brug. Dat is gewoon heel erg naar. Het samenscholingsverbod kennen we natuurlijk. Dat geldt sinds 2020 en dat doen we op basis van artikel 2.1 van de APV. We gaan nog wel even kijken of, daar horen natuurlijk borden bij, of dat allemaal helder genoeg is aangebracht. Ik denk het wel, ik weet niet hoe afschrikwekkend dat is voor groepen die zich irritant gedragen. Maar daar moeten we even goed naar kijken. En wat zijn we van plan te doen of wat doen we al? De politie heeft de afgelopen dagen stevig ingezet op deze locatie. Ze zijn achttien keer ter plaatse geweest. Ze hebben daarbij meer dan dertig jongeren, zoals hier staat, uit de anonimiteit gehaald. Die hebben een waarschuwing gekregen, inclusief een proces-verbaal. Er is ook een waarschuwingsbrief verstuurd naar deze jongeren. Ook de boa's houden dagelijks toezicht op de locatie, spreken de jongeren aan en treden handhavend op waar het mogelijk is. En ook weer via een gezamenlijke WhatsApp-groep stemmen politie, boa's en andere betrokken partijen hun inzet af en delen ze acute bevindingen. Is dit nou genoeg? Dat weet ik nu niet. Als de politie achttien keer langskomt in een paar dagen, dat is best veel. Maar of dat genoeg is, weet ik niet. Maar we hebben echt aandacht voor deze plek. Zeker in deze omstandigheden. En snappen dat dit gedrag onacceptabel is. Zeker als je gewoon met plezier woont op deze plek en verwacht dat iedereen zich gewoon aan de regels zou houden. Tot zover even.

De voorzitter: Dank u wel. Ik kijk even naar de indiener, de heer Van der Knaap. Een reactie of nog vragen? Mijnheer Van der Knaap.

De heer Van der Knaap: Laatste opmerking, voorzitter. Dank aan de burgemeester voor het gegeven antwoord. Een vraag die nog wel daar leeft, is er een buurtapp op te tuigen waarin ook politie of hulpdiensten aan mee kunnen doen?

De voorzitter: Ik kijk nog heel snel naar de commissie. Noopt de beantwoording van de burgemeester nog tot andere vragen van andere commissieleden? Nee? Dan ga ik naar de burgemeester. Mijnheer Van der Linden.

De heer Van der Linden: Ik weet dat er af en toe contact is tussen politie en/of boa's en inwoners. Ik weet niet of een gezamenlijke buurtapp ooit besproken is. Maar die vraag kan ik even mee terugnemen.

De voorzitter: Dank u wel. Dat brengt ons tot het einde van de rondvraag. Dan gaan we richting de sluiting. Voordat u allemaal enthousiast inpakt, ik heb nog drie dingen die ik even wil zeggen. Allereerst, het is erg leuk om deze commissie voor te mogen zitten in deze nieuwe bezetting. Ik proef veel enthousiasme bij u. Er wordt goed gedebatteerd. Mijn inschatting was dat we om 22.00 uur klaar zouden zijn. Ergens zei ik zelfs 21.30 uur. Dat is een verkeerde inschatting. Maar dat kwam vooral omdat u echt daadwerkelijk heel veel bezig was met de inhoud en elkaar daar ook op ondervroeg. Alleen maar complimenten daarvoor. Daarnaast ook de laatste commissie AB voor het zomerreces. Misschien voor een aantal mensen die ik niet meer zie, hele fijne zomer. Tot slot, het is ook de laatste commissievergadering in de commissie AB van wethouder Muis. Er vanuit gaan dat volgende week het nieuwe college wordt geïnstalleerd. Vanaf deze plek, wethouder Muis, bedankt voor al uw inzet altijd in deze commissie. Ook in de afgelopen periode toen ik zelf vaak aan de andere kant zat. Dank daarvoor. Dan rest mij niks anders dan de avond ... Dat gezegd hebbende, lijkt me dit een mooi moment om de avond te sluiten. Dank u wel en een fijne avond.